

ИНФОРМАЦИЈА О РАДУ 2009

Босна и Херцеговина
Тужилаштво БиХ
Краљице Јелене 88
Сарајево

Тел: +387 33 707 100
Факс: +387 33 707 463

E-mail: info@tuzilastvobih.gov.ba

САДРЖАЈ

1. УВОД.....	4
1.1. ОСНОВНА ОБИЉЕЖЈА	4
1.2. УНУТРАШЊА ОРГАНИЗАЦИЈА	4
1.3. КАДРОВСКА ОСПОСОБЉЕНОСТ.....	5
1.3.1. ОПШТЕ НАЗНАКЕ	5
1.3.2. ДОМАЋИ КАПАЦИТЕТИ.....	6
1.3.3. ПОДРШКА КАНЦЕЛАРИЈЕ РЕГИСТРАРА	7
1.4. ОЗНАКЕ УПИСНИКА	7
2. ОДСЈЕЦИ ТУЖИЛАШТВА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	8
2.1. ОДСЈЕК I (ПОСЕБНИ ОДСЈЕК ЗА РАТНИ ЗЛОЧИН)	8
2.1.1. УЧЕШЋЕ МЕЂУНАРОДНИХ ТУЖИЛАЦА У РАДУ ОДСЈЕКА И НАКОН 2009. ГОДИНЕ.....	8
2.1.2. ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ДРЖАВНЕ СТРАТЕГИЈЕ ЗА РАД НА ПРЕДМЕТИМА РАТНИХ ЗЛОЧИНА	10
2.1.3. САРАДЊА ТУЖИЛАШТВА БиХ СА ТУЖИЛАШТВОМ МЕЂУНАРОДНОГ КРИВИЧНОГ СУДА ЗА БИВШУ ЈУГОСЛАВИЈУ (МКСЈ)	11
2.1.4. УЧЕШЋЕ ГЛАВНОГ ТУЖИОЦА ТУЖИЛАШТВА БиХ НА ТРЕЋОЈ РЕГИОНАЛНОЈ КОНФЕРЕНЦИЈИ ДРЖАВНИХ ТУЖИЛАЦА	12
2.1.5. КАДРОВСКА СТРУКТУРА ПОСЕБНОГ ОДСЈЕКА ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ.....	12
2.1.6. ПРЕДМЕТИ И РАД ПО ПРЕДМЕТИМА У ПОСЕБНОМ ОДСЈЕКУ ЗА РАТНИ ЗЛОЧИН.....	13
2.1.7. ОСТАЛЕ ПРОЦЕСНЕ АКТИВНОСТИ	16
2.1.8. МЈЕРЕ ОБЕЗБЈЕЂЕЊА ПРИСУСТВА ОСУМЊИЧЕНОГ, ОДНОСНО ОПТУЖЕНОГ, У РАДУ ПОСЕБНОГ ОДСЈЕКА ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ	16
2.1.9. ПРОБЛЕМИ С КОЈИМА СЕ СУОЧАВА ПОСЕБНИ ОДСЈЕК ЗА РАТНИ ЗЛОЧИН	17
2.2. ОДСЈЕК II (ПОСЕБНИ ОДСЈЕК ЗА ОРГАНИЗОВАНИ КРИМИНАЛ, ПРИВРЕДНИ КРИМИНАЛ И КОРУПЦИЈУ).....	19
2.2.2. РАСПОДЈЕЛА ПРЕДМЕТА	20
2.2.3. СТРУКТУРА КРИВИЧНИХ ДЈЕЛА У ПРЕДМЕТИМА ПОСЕБНОГ ОДСЈЕКА II	21
2.2.4. САРАДЊА У БОРБИ ПРОТИВ ОРГАНИЗОВАНОГ КРИМИНАЛА.....	22
2.2.5. ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ	23
2.2.6. ПРОБЛЕМИ У РАДУ ПОСЕБНОГ ОДСЈЕКА II.....	24
2.3. ОДСЈЕК III.....	25
2.3.1. СТРУКТУРА КРИВИЧНИХ ДЈЕЛА И БРОЈ ПРЕДМЕТА, УКЉУЧУЈУЋИ ЗАПРИМЉЕНЕ ПРЕДМЕТЕ, ПРЕДМЕТЕ У РАДУ, КАО И ОКОНЧАНЕ ПРЕДМЕТЕ ОДСЈЕКА III	28
2.3.2. ПРОБЛЕМИ У РАДУ ОДСЈЕКА III	32
3. УКУПАН РАД ТУЖИЛАШТВА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ У ПРЕДМЕТИМА У ОДНОСУ НА ПОЗНАТЕ ПОЧИНИОЦЕ КРИВИЧНИХ ДЈЕЛА	34
4. ДРУГИ АСПЕКТИ ДЈЕЛОВАЊА.....	38
4.1. АКТИВНОСТИ НА УНАПРЕЂЕЊУ САРАДЊЕ СА АГЕНЦИЈАМА ЗА ПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА	38
4.2. АКТИВНОСТИ КРОЗ УДАРНЕ ГРУПЕ.....	39
4.2.1. УДАРНА ГРУПА ЗА БОРБУ ПРОТИВ ТРГОВИНЕ ЉУДИМА И ОРГАНИЗОВАНЕ ИЛЕГАЛНЕ ИМИГРАЦИЈЕ	39
4.2.2. УДАРНА ГРУПА ЗА БОРБУ ПРОТИВ ТЕРОРИЗМА И ЈАЧАЊА СПОСОБНОСТИ ЗА БОРБУ ПРОТИВ ТЕРОРИЗМА.....	40
4.3. АКТИВНОСТИ НА ЕДУКАЦИЈИ	40
4.3.1. ОБАВЕЗНА ЕДУКАЦИЈА	40

4.3.2. ДРУГИ ВИДОВИ ЕДУКАЦИЈЕ	42
4.4. АКТИВНОСТИ У ОБЛАСТИ ОДНОСА С ЈАВНОШЋУ	44
5. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈ ТУЖИЛАШТВА БиХ ЗА 2009. ГОДИНУ	46
6. ПЛАНИРАЊЕ БУЏЕТА ЗА 2010. ГОДИНУ	49
7. ПРИЈЕДЛОЗИ АКТИВНОСТИ ЗА ЕФИКАСНИЈИ РАД У НАРЕДНОМ ПЕРИОДУ	50
7.1. УВОД И ПОСТАВЉЕНИ ЦИЉЕВИ	50
7.2. СТВАРАЊЕ БОЉЕГ ЗАКОНСКОГ ОКВИРА ЗА ДЈЕЛОВАЊЕ.....	50
7.3. ЕФИКАСНО ОТКРИВАЊЕ И ПРОЦЕСУИРАЊЕ ПОЧИНИЛАЦА КРИВИЧНИХ ДЈЕЛА У ОКВИРИМА ПРОПИСАНЕ НАДЛЕЖНОСТИ.....	51
7.4. УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА РАДА И ПРОФЕСИОНАЛНОСТИ ТУЖИЛАЦА И ДРУГИХ ЗАПОСЛЕНИКА	52
7.5. УНАПРЕЂЕЊЕ САРАДЊЕ СА АГЕНЦИЈАМА ЗА ПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА, РЕГИОНАЛНЕ САРАДЊЕ И САРАДЊЕ НА МЕЂУНАРОДНОМ ПЛАНУ	52
7.6. УНАПРЕЂЕЊЕ У КАДРОВСКОМ И ОРГАНИЗАЦИОНОМ СМИСЛУ	53
7.7. ОБЕЗБЈЕЂЕЊЕ МАТЕРИЈАЛНО-ФИНАНСИЈСКИХ УСЛОВА ЗА НЕСМЕТАН РАД	53
7.8. УВОЂЕЊЕ И ПРИМЈЕНА НОВИХ ТЕХНОЛОШКИХ ДОСТИГНУЋА.....	54
7.9. УНАПРЕЂЕЊЕ ОДНОСА С ЈАВНОШЋУ И УОПШТЕ ТРАНСПАРЕНТНОСТИ РАДА КРОЗ ПРУЖАЊЕ ИНФОРМАЦИЈА НЕОПХОДНИХ ЗА РАД ДРУГИХ ИНСТИТУЦИЈА	54
8. СТАЊЕ КРИМИНАЛИТЕТА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ.....	56

1. УВОД

1.1. ОСНОВНА ОБИЉЕЖЈА

Тужилаштво Босне и Херцеговине основано је Законом о Тужилаштву Босне и Херцеговине и истим Законом одређено као посебан орган Босне и Херцеговине основан у циљу ефикасног остваривања надлежности државе Босне и Херцеговине, поштовања људских права и законитости на њеној територији, ефикаснијег сузбијања криминалитета и јачања начела владавине права. Одлуку о проглашењу Закона о Тужилаштву Босне и Херцеговине донио је Високи представник за Босну и Херцеговину 06. августа 2002. године. Наведени закон усвојен је у Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине и објављен у „Службеном гласнику БиХ“ бр. 42/03. Тужилаштво Босне и Херцеговине отпочело је са радом 27. јануара 2003. године.

Законом о Тужилаштву Босне и Херцеговине (“Сл. гласник БиХ” бр. 24/02, 3/03, 37/03, 42/03, 9/04, 35/04, 61/04, 97/09), поред организације и других основних одређења као самосталног органа Босне и Херцеговине, прописана је кривична надлежност Тужилаштва Босне и Херцеговине како слиједи:

- ✓ спровођење истраге за кривична дјела за која је надлежан Суд Босне и Херцеговине, те за гоњење починилаца пред Судом Босне и Херцеговине, у складу са Законом о кривичном поступку Босне и Херцеговине и другим примјењивим законима,
- ✓ примање захтјева за међународну правну помоћ у кривичним стварима, у складу са законима, мултилатералним и билатералним споразумима и конвенцијама, укључујући и захтјеве за изручење или предају тражених лица од стране судова или органа на подручју Босне и Херцеговине и других држава, односно међународних судова или Трибунала.

Тужилаштво Босне и Херцеговине је *suī generis* институција, и у склопу тужилачке организације Босне и Херцеговине егзистира као самостална институција која нема овлашћења над другим тужилаштвима у Босни и Херцеговини која су организована у складу са постојећом политичко-административном организацијом Босне и Херцеговине. У односу на друга тужилаштва, тужиоци Тужилаштва БиХ могу у конкретним предметима, који су у надлежности Суда БиХ, давати потребна упутства.

Тужилаштво Босне и Херцеговине, као самосталан орган, свој рад заснива на начелу независности у односу на све учеснике у кривичном поступку, као и у односу на државне и све друге органе јавне власти и међународне организације, начелу јединствености дјеловања које се огледа у томе што свака радња било које компоненте, при вршењу права и дужности утврђених законом, представља радњу тужилаштва, те начелу хијерархије које подразумева одговорност за рад свих запосленика Тужилаштва Босне и Херцеговине главном тужиоцу.

1.2. УНУТРАШЊА ОРГАНИЗАЦИЈА

У периоду обухваћеном овом информацијом у Тужилаштву Босне и Херцеговине, у организационом смислу, егзистирала су три тужилачка одсјека (Посебни одсјек за ратне злочине, Посебни одсјек за организовани криминал, привредни криминал и корупцију и Одсјек III) којима су руководили замјеници главног тужиоца Тужилаштва Босне и Херцеговине и Управа Тужилаштва којом је, под надзором главног тужиоца, руководио секретар Тужилаштва. Такође је егзистирао Колегиј тужилаца.

Посебни одсјек за ратне злочине бави се процесуирањем починилаца кривичних дјела против човјечности и вриједности заштићених међународним правом из главе XVII Кривичног закона БиХ и у организационом

смислу свој рад остварује кроз функционисање тужилачких тимова који су установљени према географско – регионалној структури БиХ.

Посебни одсјек за организовани криминал, привредни криминал и корупцију бави се процесуирањем починилаца кривичних дјела организованог криминала, привредног криминала и корупције у складу са Интерним критеријима за расподелу предмета унутар одјељења Тужилаштва БиХ.

Одсјек III бави се процесуирањем починилаца свих кривичних дјела из надлежности Тужилаштва БиХ који нису у надлежности Посебних одсјека ТБиХ, у складу са Интерним критеријима за расподелу предмета унутар одјељења Тужилаштва БиХ.

Колегиј тужилаца чине главни тужилац, замјеници главног тужиоца и сви тужиоци Тужилаштва. Надлежности истог прописане су Законом о Тужилаштву БиХ и Правилником о унутарњој организацији и пословању Тужитељства Босне и Херцеговине.

У управи тужилаштва обављају се општи, административно–технички, правни и материјално–финансијски послови, неопходни за законито, благовремено и ефикасно функционисање Тужилаштва, ИКТ послови, као и послови информисања јавности.

Слика 1. Организациона шема Тужилаштва БиХ

1.3. КАДРОВСКА ОСПОСОБЉЕНОСТ

1.3.1. ОПШТЕ НАЗНАКЕ

Послове Тужилаштва, у складу са Законом о Тужилаштву Босне и Херцеговине, обављају главни тужилац Босне и Херцеговине, замјеници главног тужиоца Босне и Херцеговине, одређени број тужилаца Босне и Херцеговине, секретар Тужилаштва и остало стручно и административно–техничко особље.

Број тужилаца Тужилаштва БиХ одређује Високи судски и тужилачки савјет, а број осталог административно-техничког особља одређује се Правилником о унутрашњој организацији Тужилаштва БиХ, који на основу Закона о Тужилаштву Босне и Херцеговине доноси главни тужилац, уз одобрење Колегија тужилаца и Високог судског и тужилачког савјета БиХ.

Тужилаштво БиХ, у кадровском смислу, има и подршку Канцеларије регистрара. Канцеларија регистрара за Одсјек I и II Суда Босне и Херцеговине и Посебне одсјеке Тужилаштва БиХ (Посебни одсјек за организовани, привредни криминал и корупцију и Посебни одсјек за ратни злочин) успостављен је 2004. године, међународним Споразумом закљученим између Предсједништва БиХ и високог представника за БиХ, у намјери обезбјеђења административне и логистичке потпоре процесуирању и суђењу починиоцима кривичних дјела кршења међународног хуманитарног права, те кривичних дјела организованог, привредног криминала и корупције, а у складу са наведеним Споразумом управљања процесом одабира и ангажовања, како међународних судија Суда Босне и Херцеговине, тако и међународних тужилаца, који се именују у посебне одсјеке Тужилаштва БиХ, те запошљавања и финансирања додатног домаћег и међународног особља за потпору рада Одсјека I и II Суда Босне и Херцеговине и Посебних одсјека Тужилаштва Босне и Херцеговине (правно и административно особље). Овај споразум замијењен је Међународним споразумом о Канцеларији регистрара за Одсјек I за ратне злочине и Одсјек II за организовани криминал, привредни криминал и корупцију Кривичног и Апелационог одјељења Суда Босне и Херцеговине, као и Посебног одјељења за ратне злочине те Посебног одјељења за организовани криминал, привредни криминал и корупцију Тужилаштва Босне и Херцеговине као и о оснивању Транзиционог савјета („Сл. гласник БиХ – Међународни уговори“, бр. 3/07). Трошкови Канцеларије регистрара покривају се из донација и добровољних прилога донатора.

Тужилаштво Босне и Херцеговине је до 02.02.2009. године руководио Милорад Барашин у својству в.д. главног тужиоца, а од наведеног дана, по именовану од стране Високог судског и тужилачког савјета, преузео је дужност главног тужиоца.

До 01.08.2009. године Тужилаштво је функционисало, умјесто са четири, са три замјеника главног тужиоца, и то два међународна и један домаћи, који су истовремено обављали и дужности руководиоца тужилачких одсјека. Наведеног дана, пошто је за замјеника главног тужиоца именован од стране Високог судског и тужилачког савјета један тужилац Тужилаштва Босне и Херцеговине, Тужилаштво је наставило функционисати са четири замјеника главног тужиоца. Четврти замјеник главног тужиоца истовремено је обављао и дужност замјеника руководиоца Посебног одсјека за ратне злочине.

Одлуком високог представника дана 14.12.2009. године донесен је Закон о измјенама и допунама Закона о Тужилаштву Босне и Херцеговине којим је прописано да се у прелазном периоду (31. децембар 2012. године) међународни тужиоци могу именовати у Тужилаштво, како би радили на предметима додијељеним Посебном одсјеку за ратне злочине, чиме су међународни замјеници главног тужиоца престали обављати ту дужност, а такође и међународни тужиоци у Посебном одсјеку за организовани криминал, привредни криминал и корупцију.

1.3.2. ДОМАЋИ КАПАЦИТЕТИ

У периоду који је обухваћен овом информацијом у Тужилаштво је од стране Високог судског и тужилачког савјета, поред напријед наведеног замјеника главног тужиоца, именован и један нови домаћи тужилац. На крају посматраног временског периода у Тужилаштву је било укупно 28 домаћих тужилаца, укључујући главног тужиоца и два замјеника.

У односу на остало стручно и административно-техничко особље у току 2009. године отпочело је са радом нових 8 запосленика, а из Тужилаштва је отишло пет запосленика, тако да је на крају посматраног периода било 119 запосленика.

На крају периода обухваћеног овом информацијом, у Тужилаштву БиХ било је укупно 147 запослених.

1.3.3. ПОДРШКА КАНЦЕЛАРИЈЕ РЕГИСТРАРА

Поред горе наведених домаћих тужилаца у Тужилаштву се на позицијама тужилаца на почетку периода обухваћеног овом информацијом налазило и 9 међународних тужилаца које је финансирала Канцеларија регистрара. У мјесецу децембру 2009. године остала су свега четири међународна тужиоца, а на крају овог периода, послје доношења напријед наведеног Закона о измјенама и допунама Закона о Тужилаштву Босне и Херцеговине, само један међународни тужилац у Посебном одсјеку за ратне злочине.

Наведена Канцеларија финансирала је и 46 лица (домаће и међународно стручно и административно-техничко особље) које је пружало подршку раду Посебног одсјека за ратне злочине и Посебног одсјека за организовани криминал, привредни криминал и корупцију.

1.4. ОЗНАКЕ УПИСНИКА

Ради лакшег праћења даље садржине ове Информације наводе се ознаке уписника који се, према одредбама Правилника о унутарњој организацији и пословању Тужитељства БиХ, воде у Тужилаштву БиХ и истима означавају и предмети који се воде у тим уписницима како сlijеди:

КТ	кривични уписник за физичка и правна лица – познати починиоци
КТ-РЗ	кривични уписник за починиоце кривичног дјела ратног злочина
КТН	кривични уписник за непознате починиоце
КТН-РЗ	кривични уписник за непознате починиоце кривичног дјела ратног злочина
КТМ	кривични уписник за малољетне починиоце
КТЗ	кривични уписник за предмете међународне правне помоћи и екстрадиције
КТА	уписник разних кривичних предмета
КТА-РЗ	кривични уписник разних кривичних предмета ратног злочина
А и А-РЗ	уписник за остале административне послове

2. ОДСЈЕЦИ ТУЖИЛАШТВА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

2.1. ОДСЈЕК I (ПОСЕБНИ ОДСЈЕК ЗА РАТНИ ЗЛОЧИН)

Посебни одсјек за ратне злочине Тужилаштва БиХ је започео са радом 09.03.2005. године, након што су усвојени закони који су били неопходни да би се стекли услови да се предмети Међународног кривичног суда за бившу Југославију (МКСЈ) могу процесуирати пред домаћим правосудним органима, као и да би се могла преузети улога Јединице за правила пута МКСЈ, која је до свог затварања вршила преглед предмета ратних злочина. Од свог формирања, Посебни одсјек за ратне злочине Тужилаштва БиХ бави се процесуирањем починилаца кривичних дјела против човјечности и вриједности заштићених међународним правом из главе XVII Кривичног закона БиХ.

Посебни одсјек за ратне злочине Тужилаштва БиХ свој рад у организационом смислу остварује кроз функционисање шест (6) тужилачких тимова који су установљени према географско-регионалној структури БиХ: Тим 1-сјеверозападна Босна и дио Посавине, Тим 2-средишња Босна, Тим 3-источна Босна-долина Дрине и дио Посавине, Тим 4-Сарајево и источна Босна укључујући Фочу, Тим 5-западна Херцеговина и долина Неретве и специјални Тим 6 за подручје Сребренице. Тужилачки тимови су у свом саставу имали до краја извјештајног периода по једног или два домаћа тужиоца, међународног тужиоца, затим правне сараднике, истражиоце и остало особље које пружа помоћ тужиоцима у раду.

Тужилачким тимовима подршку у раду пружају и правни савјетници, аналитичари, референти за доказни материјал, као и остало административно особље.

2.1.1. УЧЕШЋЕ МЕЂУНАРОДНИХ ТУЖИЛАЦА У РАДУ ОДСЈЕКА И НАКОН 2009. ГОДИНЕ

Споразум између високог представника за Босну и Херцеговину и Босне и Херцеговине о Канцеларији регистрара за Одсјек I за ратне злочине и Одсјек II за организовани криминал, привредни криминал и корупцију Кривичног и Апелационог одјељења Суда Босне и Херцеговине, као и Посебног одјељења за ратне злочине те Посебног одјељења за организовани криминал, привредни криминал и корупцију Тужилаштва Босне и Херцеговине, као и о оснивању Транзиционог савјета којим се замјењује Споразум о успостави Канцеларије регистрара од 01. децембра 2004. године и Додатак тог Споразума, ступио је на снагу 26. септембра 2004. године.

Нови споразум одражава транзициони план који су усагласили Канцеларија регистрара, предсједник Суда БиХ, главни тужилац БиХ, надлежна министарства и представници донатора.

Закон о Тужилаштву БиХ (“Службени гласник БиХ” бр. 24/02, 3/03, 37/03, 42/03, 9/04, 35/04, 61/04) усвојила је Парламентарна скупштина БиХ и објављен је у „Службеном гласнику БиХ“ бр. 42/03, након што је закон наметнут од стране високог представника и објављен у „Службеном гласнику БиХ“ бр. 24/02.

Законом о измјенама и допунама Закона о Тужилаштву БиХ, објављеном у „Службеном гласнику БиХ“ бр. 61/04, у склопу Тужилаштва БиХ основан је Посебни одсјек за ратне злочине (ПОРЗ), као и Посебни одсјек за организовани криминал, привредни криминал и корупцију (ПООК). У члану 18а (Међународни тужиоци) наведеног закона, прецизирано је да у прелазном периоду, који не може трајати дуже од пет година односно до краја 2009. године, више међународних тужилаца може бити именовано у Посебни одсјек за ратне злочине и Посебни одсјек за организовани криминал. Такође, прецизирано је да међународни замјеници главног тужиоца обављају дужност руководиоца посебних одсјека.

У току извјештајног периода у ПОРЗ именована су четири (4) међународна тужиоца: David Schwendiman, шеф ПОРЗ, Jude Romano, Philip Alcock и Kwai Hong Ip. Према буџету Канцеларије регистрара средства за D. Schwendiman-а, на његов приједлог, била су обезбијеђена до 30. јуна 2009. године са мандатом до 31.12.2009. године. За тужиоца P. Alcock-а средства су била обезбијеђена до 16. октобра 2009. године до када му траје мандат према одлуци Високог судског и тужилачког савјета (ВСТС). За тужиоце Jude Romano и Kwai Hong Ip, средства су обезбијеђена до краја године, до када трају и њихови мандати.

Тужилаштво Босне и Херцеговине – главни тужилац, у више наврата је истицао неопходност и потребу за продужењем мандата и радом међународних тужилаца у Тужилаштву Босне и Херцеговине, у ПОРЗ и ПООК.

У том циљу од стране Тужилаштва упућено је:

Допис упућен Министарству правде БиХ 09.05.2008. године, као иницијатива за покретање активности које се односе на потребу останка међународних судија и тужилаца након 2009. године.

Допис упућен Министарству правде БиХ 11.09.2008. године, којим се тражи повратна информација о активностима које је предузело Министарство правде, а које се односе на потребу останка међународних судија и тужилаца након 2009. године. Оба дописа су послата заједнички са предсједником Суда Босне и Херцеговине.

Став о потреби останка међународних тужилаца у напријед наведеним одсјецима Тужилаштва БиХ, главни тужилац је изнио и на сједници ВСТС-а 19.02.2009. године, у којем је посебно нагласио значај рада међународних тужилаца у ПОРЗ, те изнио став неопходности замјене међународних тужилаца као руководиоца одсјека ПОРЗ и ПООК домаћим тужиоцима који би руководили овим одсјецима.

Главни тужилац Тужилаштва Босне и Херцеговине цијени да би након 2009. године у ова два одсјека био неопходан остатак међународних тужилаца, и то у ПОРЗ 4 међународна тужиоца.

Ови ставови главног тужиоца Тужилаштва Босне и Херцеговине су у складу са чињеницом да у овом тренутку постоји изузетна заинтересованост и подршка донатора и међународне заједнице за остатак међународних тужилаца и након 2009. године. И ВСТС је 19.02.2009. године донио Мишљење о присуству међународних судија и тужилаца последице 31.12.2009. године и подржао наставак међународног присуства у Тужилаштву БиХ, и то у оба одсјека.

Средином децембра 2009. године, у Тужилаштву БиХ ангажован је био само један међународни тужилац у Посебном одсјеку за ратне злочине.

Након низа одржаних састанака амбасадора у оквиру Савјета за имплементирање мира (PIC), високи представник у БиХ, др. Валентин Инцко, дана 14.12.2009. године, у складу са својим овлашћењима, донио је одлуку о продужењу мандата међународним тужиоцима и особљу у Тужилаштву БиХ, односно Одлуку којом се доноси Закон о измјенама и допунама Закона о Тужилаштву Босне и Херцеговине (“Службени гласник БиХ”, број: 97 од 15.12.2009. године) која одлука је јавности Босне и Херцеговине и међународној јавности званично саопштена на конференцији за медије, коју је високи представник организовао 14.12.2009. године.

Одлука има званични назив: **„Одлука којом се доноси Закон о измјенама и допунама Закона о Тужилаштву Босне и Херцеговине и којом се наређује органима власти Босне и Херцеговине да осигурају да услови за престанак међународног присуства преносом позиција на држављане Босне и Херцеговине буду испуњени”**

Доношењем ове одлуке високог представника омогућено је продужење мандата међународним тужиоцима који раде у Посебном одсјеку за ратне злочине Тужилаштва БиХ до краја 2012. године. Такође, овом одлуком

одређено је да међународни тужиоци у Посебном одсјеку за организовани криминал, привредни криминал и корупцију могу остати радити, али искључиво као савјетници, такође до краја 2012. године.

Након ове, заиста значајне одлуке за процес успоставе владавине права у Босни и Херцеговини, дана 21.12.2009. године, у згради Канцеларије високог представника у БиХ (ОHR), одржан је састанак под називом „Подршка успостави владавине права у БиХ“, на којем су се окупљеним амбасадорима и представницима дипломатског кора у БиХ обратили главни тужилац Тужилаштва БиХ, предсједница Суда БиХ и високи представник у БиХ, њ.е. Валентин Инцко, који су изнијели своје ставове о будућем процесу наставка мандата међународног особља у Тужилаштву БиХ и Суду БиХ.

Очекује се да ће током 2010. године бити проведене активности у вези са процесом именовања међународних тужилаца у Посебни одсјек за ратне злочине Тужилаштва БиХ, као и потребне активности за именовање, као и дефинисање модалитета ангажмана међународних службеника у својству савјетника у Посебном одсјеку за организовани криминал, привредни криминал и корупцију Тужилаштва БиХ. Такође, због потпуне успоставе владавине права у БиХ, истакнута је потреба за јачањем домаћих капацитета у Тужилаштву БиХ у наредном периоду.

Дана 29.12.2009. године, у Тужилаштву БиХ одржан је састанак главног тужиоца и предсједнице Суда БиХ са предсједавајућим Савјета министара БиХ, на којем се разговарало о процесу реструктуирања ових институција у складу са Одлуком високог представника у БиХ, као и процесу успоставе владавине права у Босни и Херцеговини. У складу са Одлуком високог представника у БиХ о продужењу мандата међународним тужиоцима, очекује се да ВСТС у наредном периоду именује додатне међународне тужиоце у Посебни одсјек за ратне злочине.

2.1.2. ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ДРЖАВНЕ СТРАТЕГИЈЕ ЗА РАД НА ПРЕДМЕТИМА РАТНИХ ЗЛОЧИНА

Државна стратегија за рад на предметима ратних злочина (Стратегија), а која је усвојена на 71-ој сједници Савјета министара која је одржана дана 29.12.2008. године, подразумијева формирање Надзорног органа који ће пратити спровођење Стратегије и којем ће се подносити извјештаји о предузетим активностима на спровођењу циљева и задатака Стратегије.

Савјет министара Босне и Херцеговине на 80. сједници одржаној 19. марта 2009. године донио је Одлуку о формирању Надзорног органа за праћење спровођења Државне стратегије за рад на предметима ратних злочина. Чланом 5. наведене одлуке је прописано да су предсједник Суда Босне и Херцеговине, главни федерални тужилац Федерације Босне и Херцеговине, главни републички тужилац Републике Српске, главни тужилац Тужилаштва Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине, предсједници врховних судова Федерације Босне и Херцеговине и Републике Српске и Апелационог суда Брчко Дистрикта дужни редовно извјештавати Надзорни орган о проведеним активностима, а најмање једном мјесечно.

У циљу имплементације Стратегије одржан је Радни састанак/ванредна конференција главних тужилаца у Босни и Херцеговини о процесуирању предмета ратних злочина у Теслићу, 23. и 24. новембра 2009. године, којом приликом су донесени сљедећи закључци:

1. Тужилаштво БиХ, ентитетска тужилаштва и Тужилаштво Брчко Дистрикта БиХ дужни су ажурирати податке о незавршеним предметима ратних злочина ради формирања јединствене базе података о свим предметима ратних злочина на нивоу Босне и Херцеговине.

2. Додатним напорима Тужилаштва Босне и Херцеговине убрзати поступак прегледа предмета ратних злочина са циљем доношења оцјене о степену сложености предмета, а самим тим и одлуке о процесуирању конкретног предмета пред Тужилашвом и Судом Босне и Херцеговине или пред судовима и тужилаштвима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.
3. Процесуирање предмета ратних злочина мора имати приоритет у односу на све остале врсте предмета у тужилаштву. Зависно од обима, сложености и броја предмета ратних злочина, у оквиру тужилаштва формирати посебне одсјеке, са одговарајућим бројем тужилаца који ће се бавити искључиво процесуирањем ових предмета. Сва тужилаштва у БиХ су дужна сачинити План рјешавања предмета ратних злочина и доставити их ВСТС-у БиХ.
4. Предузети активности по питању побољшања сарадње тужилаца са Министарствима унутрашњих послова и другим полицијским агенцијама, формирање стручних истражних тимова или одсјека који ће пружати подршку тужилаштвима у рјешавању предмета ратних злочина.
5. Како би се циљеви одређени Државном стратегијом за рјешавање предмета ратних злочина остварили у датим временским роковима, неопходно је анимирати Министарство правде БиХ и Савјет министара БиХ ради обезбјеђења додатних финансијских средстава.

2.1.3. САРАДЊА ТУЖИЛАШТВА БиХ СА ТУЖИЛАШТВОМ МЕЂУНАРОДНОГ КРИВИЧНОГ СУДА ЗА БИВШУ ЈУГОСЛАВИЈУ (МКСЈ)

Узимајући у обзир да "стратегија окончања рада" спречава МКСЈ да у потпуности испуни мандат који му је повјерен Резолуцијом 808 Савјета безбједности УН-а да кривично гони "особе одговорне за тешка кршења међународног хуманитарног права која су почињена на подручју бивше Југославије од 1991. год.", те је с обзиром на догађаје у Босни и Херцеговини (која је била поприште најтежих, најраспрострањенијих и најсистематичнијих злочина), тај мандат уступљен надлежним институцијама у БиХ када су осумњичени нижег и средњег ранга.

Тужилаштво МКСЈ и Тужилаштво Босне и Херцеговине, имајући у виду да Одсјек за ратне злочине Тужилаштва Босне и Херцеговине неће бити у стању обављати своју функцију у овом процесу без помоћи Тужилаштва МКСЈ, закључили су у септембру 2005. године "*Меморандум о разумијевању између Тужилаштва Међународног кривичног суда за бившу Југославију (МКСЈ) и Тужилаштва Босне и Херцеговине-Посебни одјел за ратне злочине*", којим потписнице регулишу међусобну сарадњу у погледу захтјева за помоћ, приступа документима, приступа изјавама свједока, контакта са свједоцима и свједоцима за које постоје заштитне мјере, приступа извјештајима, вјештацима итд.

Осим предмета који се уступају према „Правилу 11бис“, МКСЈ, а у склопу своје Стратегије окончања рада, је Тужилаштву БиХ уступио један број дјелимично истражених предмета (предмета категорије “2”). Ови предмети се по својој сложености и озбиљности могу поредити са предметима који се уступају према „Правилу 11бис“.

Сарадња Тужилаштва Босне и Херцеговине са Међународним кривичним судом за бившу Југославију је веома значајна и током протеклих година одвијала се кроз разне облике и на различитим нивоима.

На конференцији о наслијеђу Хашког суда, у организацији UNICRI и МКСЈ, главни тужилац Тужилаштва БиХ, Милорад Барашин, имао је излагање које се односи на примјену приручника о пракси МКСЈ у Босни и Херцеговини. Високи службеници МКСЈ, босанскохерцеговачког правосуђа, као и међународних правосудних институција и дипломатског кора у БиХ учествовали су на конференцији о наслијеђу Међународног кривичног

суда за бившу Југославију (МКСЈ). На овом дводневном скупу, између осталих, били су присутни предсједник МКСЈ, судија Patrick L. Robinson, Sandro Calvani, директор UNICRI, главни тужилац Тужилаштва БиХ, Милорад Барашин, судија Суда БиХ, Даворин Јукић, те министар правде БиХ, Бариша Чолак.

На конференцији је представљен Приручник о развијању правосудне праксе МКСЈ, који садржи искуства из рада Хашког суда, а односи се на процесна рјешења и правила о поступку и доказима, које је у својој историји развијао МКСЈ. Приручник садржи презентоване студије и анализе из појединих предмета, као и детаље који се односе на практична искуства у сегментима кривичне истраге, планирања истрага, испитивања свједока, презентовања доказа у судници и другим активностима у раду на предметима Хашког суда. Централне теме одржане конференције су биле међусобна сарадња земаља региона, као и сарадња са тужилашвом при МКСЈ у раду на предметима ратних злочина. На конференцији се разговарало и о темама које се односе на побољшање база података о ратним злочинима, заштиту свједока у предметима ратних злочина, као и другим актуелним питањима у вези са процесуирањем предмета ратних злочина.

2.1.4. УЧЕШЋЕ ГЛАВНОГ ТУЖИОЦА ТУЖИЛАШТВА БиХ НА ТРЕЋОЈ РЕГИОНАЛНОЈ КОНФЕРЕНЦИЈИ ДРЖАВНИХ ТУЖИЛАЦА

Делегација Тужилаштва БиХ на челу са главним тужиоцем, Милорадом Барашином, је у мају мјесецу 2009. године учествовала на 3. Регионалној конференцији тужилаца на Брионима, у Хрватској. Конференција се односила на теме у вези са процесуирањем предмета ратних злочина.

На 3. Регионалној конференцији тужилаца на Брионима су такође учествовали представници тужилаштва из земаља региона, као и представници Тужилаштва БиХ и ентитетских тужилаштва из Босне и Херцеговине, те високи службеници тужилаштва при Међународном кривичном суду за бившу Југославију (МКСЈ) у Ден Хагу. На конференцији је такође присутан амбасадор САД-а за питања ратних злочина, његова екселенција, Clint Williamson.

Централне теме одржане конференције су биле међусобна сарадња земаља региона, као и сарадња са тужилашвом при МКСЈ у раду на предметима ратних злочина. На конференцији се разговарало и о темама које се односе на побољшање база података о ратним злочинима, заштиту свједока у предметима ратних злочина, као и другим актуелним питањима у вези са процесуирањем предмета ратних злочина.

Представник Тужилаштва БиХ, међународни сарадник, Johnatan McCaskill, на конференцији је имао излагање и презентацију која се односи на механизме новог приступа у анализи и праћењу предмета ратних злочина.

2.1.5. КАДРОВСКА СТРУКТУРА ПОСЕБНОГ ОДСЈЕКА ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ

У току извјештајног периода домаћи кадар у Посебном одсјеку за ратне злочине сачињавало је 14 тужилаца, један стручни савјетник, 9 стручних сарадника, 4 истражиоца, 5 координатора предмета, 5 аналитичара, 2 референта за унос података и 14 дактилографа.

Такође, у Посебном одсјеку за ратне злочине у различитим периодима током 2009. године радио је један број запосленика које је финансирала Канцеларија регистрара, и то: 4 међународна тужиоца, 8 међународних сарадника, 3 међународна истражиоца, 7 преводилаца, 9 међународних приправника, 11 домаћих приправника и 2 административна асистента.

Слика 2. Организациона шема Посебног одсјека за ратне злочине

2.1.6. ПРЕДМЕТИ И РАД ПО ПРЕДМЕТИМА У ПОСЕБНОМ ОДСЈЕКУ ЗА РАТНИ ЗЛОЧИН

Посебни одсјек за ратне злочине Тужилаштва БиХ ради на четири врсте предмета:

Предмети које Хашки трибунал уступа домаћем правосуђу у складу с Правилем 11*бис* својих Правила о поступку и доказима, а то су предмети у којима је Трибунал потврдио оптужницу, али није започео суђење, но судско вијеће Трибунала донијело је правоснажну одлуку да се предмет уступи домаћем правосуђу на даљње поступање. Правило 11*бис*, између осталог, у ставу А предвиђа:

"(А) Након што је оптужница потврђена, а прије почетка суђења, без обзира на то да ли је оптужени под надзором Међународног суда, предсједник може именовати вијеће састављено од троје сталних судија изабраних из састава претресних вијећа (даље у тексту: Вијеће за просљеђивање), које ће бити једина и искључива инстанца за утврђивање да ли предмет треба прослиједити властима државе:

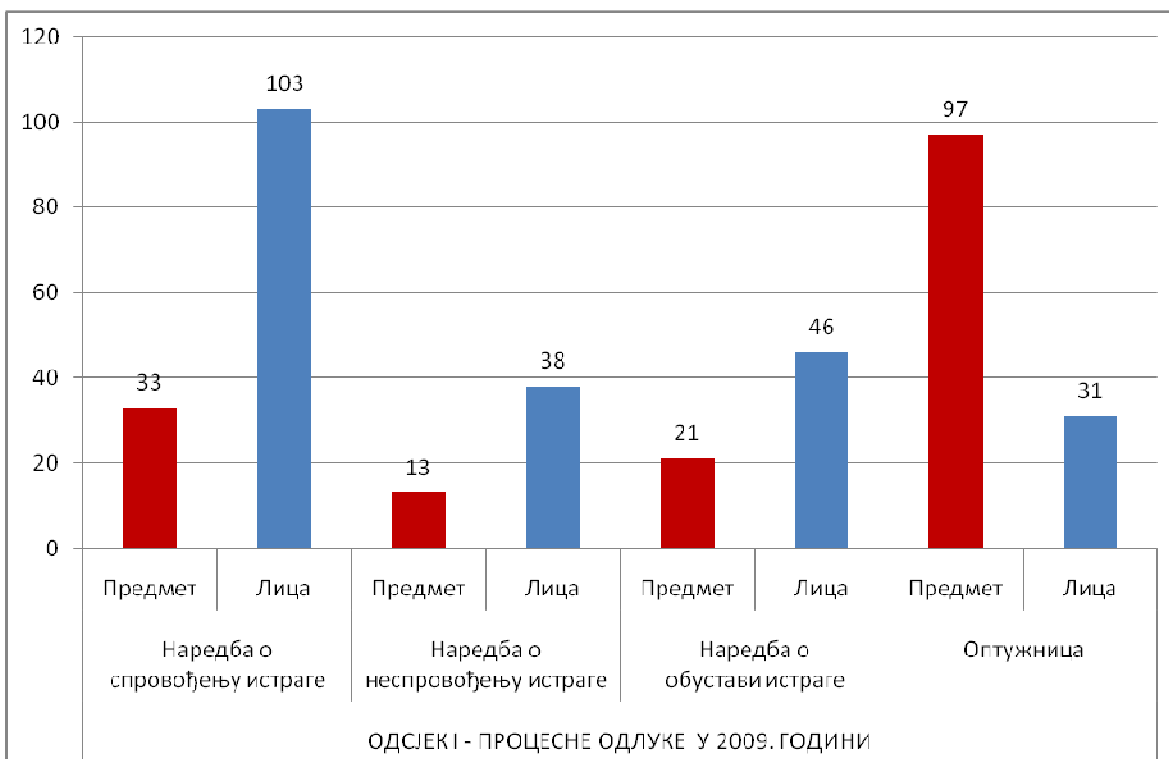
- (i) на чијој територији је кривично дјело почињено; или
- (ii) у којој је оптужени ухапшен; или
- (iii) (иии) која је надлежна за такав предмет, те је вољна и адекватно припремљена да га преузме."

Предмети које је прегледала јединица за Правила пута МКСЈ су предмети у којима су домаће институције из Босне и Херцеговине спровеле истрагу, а затим их прослиједиле јединици за Правила пута да би добили њихово мишљење, како би утврдили да ли су прикупили довољно доказа који указују да постоје основи сумње да би лице могло бити стављено у притвор. Предмети из Тужилаштва Хашког трибунала у којима је Трибунал

спровео истрагу, али није подигао оптужницу су сви предмети који су започети након истека мандата јединице Правила пута у октобру 2004.г. Посебни одсјек за ратне злочине мора такође у свјетлу свог Правилника и оријентационих критерија за осјетљивост предмета ратних злочина поново испитати и све предмете босанскохерцеговачких тужилаштава који нису били прослијеђени јединици за Правила пута како би оцијенио је ли предмет 'врло осјетљив' (што значи да се мора процесуирати пред Судом БиХ) или 'осјетљив' (што значи да се може уступити стварно и мјесно надлежном тужилаштву на даље поступање).

2.1.6.1. КТ-РЗ ПРЕДМЕТИ

У Посебном одсјеку за ратне злочине Тужилаштва БиХ, током 2009. године, у раду је било 711 КТ-РЗ предмета против 3.875 лица, а од тог броја током 2009. године запримљена су 94 предмета против 382 лица. Тужиоци овог Одсјека, у 2009.г., донијели су 33 наредбе о спровођењу истраге против 103 лица. У 299 предмета у односу на 987 лица су истраге пренешене из ранијих периода. У 9 предмета против 38 лица донесене су наредбе о неспровођењу истраге, а у 17 предмета против 46 лица донесене су наредбе о обустави истраге. У 2009. години тужиоци Посебног одсјека за ратне злочине су, након спроведених истрага против 33 лица, подигли 19 оптужница, од којег броја је 18 оптужница против 31 лица потврђено у 2009. години, а за једну оптужницу против два лица је одбијено потврђивање.

Слика 3. Преглед процесних одлука у Посебном одсјеку за ратне злочине у 2009. години

Тужиоци овог одсјека су у 5 предмета у односу на 5 лица склопили споразуме о признању кривице са оптуженим, које споразуме је Суд БиХ прихватио, те изрекао осуђујуће пресуде са изреченим затворским казнама.

Посебни одсјек за ратне злочине је током 2009. године за кривично дјело Геноцид из члана 171. КЗ БиХ оптужио 1 лице, за кривично дјело Злочин против човјечности из члана 172. КЗ БиХ укупно 16 лица, за кривично дјело Ратни злочин против цивилног становништва из члана 173. КЗ БиХ укупно 9 лица, за кривично дјело Ратни злочин против рањеника и заробљеника из члана 174. КЗ БиХ 1 лице, за кривично дјело Ратни злочин против ратних заробљеника из члана 175. КЗ БиХ 3 лица и за кривично дјело Противправно убијање и рањавање непријатеља из члана 177. КЗ БиХ 1 лице.

Рјешавајући по оптужницама овога Одсјека, током 2009. године, Суд БиХ је наконведеног поступка у 15 предмета против 22 лица донио првостепене пресуде, од којих пресуда је 11 осуђујућих у односу на 16 лица и 2 ослобађајуће у односу на 4 лица. У једном предмету против једног лица Суд БиХ је донио одбијајућу пресуду, а у једном предмету у односу на једно лице је донио рјешење о обустави поступка. Тужиоци овог одсјека су против 21 пресуде у односу на 21 лице уложили жалбе, од којих је 8 жалби у односу на 9 лица уважено, а 9 жалби у односу на 17 лица одбијено.

Суд БиХ је у 19 предмета против 35 лица донио другостепене пресуде, од којих је у односу на 26 лица донио осуђујуће пресуде у којима је изречена казна затвора у укупном трајању 441 године затвора, а у односу на 7 лица је донио другостепене ослобађајуће пресуде.

2.1.6.2. КТА-РЗ ПРЕДМЕТИ

Тужиоци Посебног одсјека током 2009.г. били су задужени са 1090 КТА-РЗ предмета, од којих је 756 предмета као неријешено пренесено из ранијих година, а у 2009. години су запримљена 334 предмета.

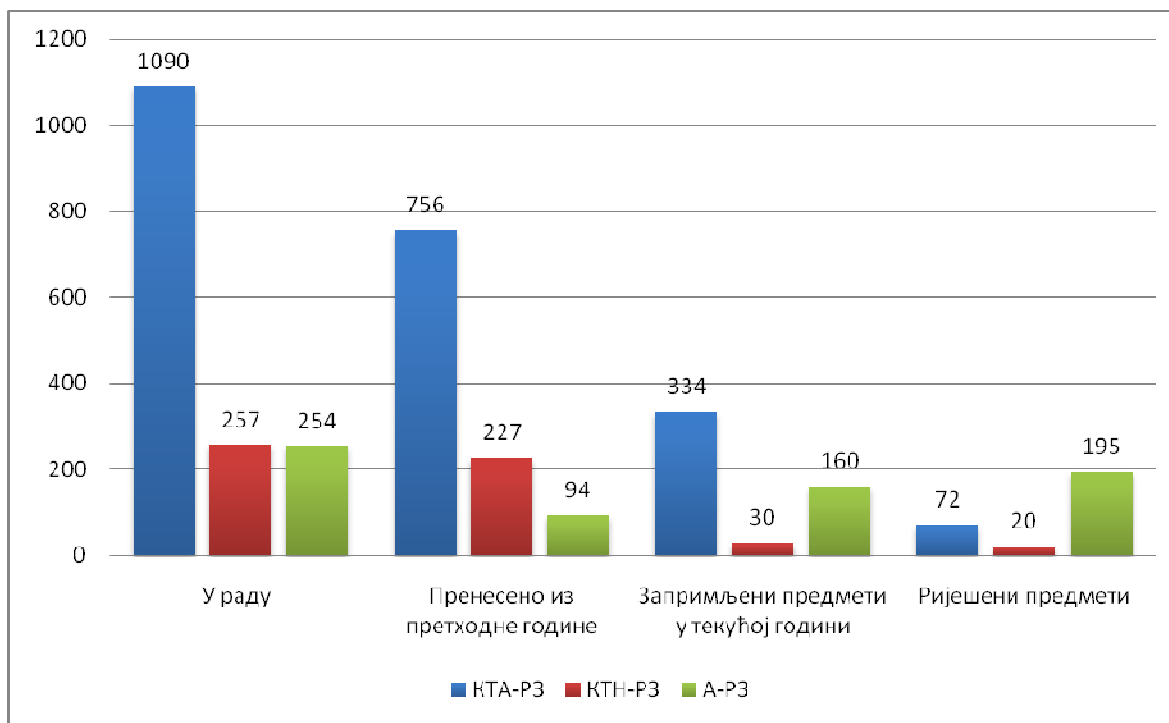
У току извјештајног периода укупно је ријешено 72 КТА-РЗ предмета.

2.1.6.3. КТН-РЗ ПРЕДМЕТИ

Такође, тужиоци Посебног одсјека су 2009.г. у раду имали 257 КТН-РЗ предмета, од којих је пренесено као неријешено 227 предмета из ранијих година, а у 2009. години је укупно запримљено 30 КТН-РЗ предмета, од којег броја је ријешено 20 предмета.

2.1.6.3. А-РЗ ПРЕДМЕТИ

Посебни одсјек за ратне злочине је у 2009. години имао у раду 254 А-РЗ предмета, од којих су 94 предмета остала у раду Тужилаштва из ранијих година, док је у 2009. години Тужилаштво запримило 160 предмета. На крају извјештајног периода укупно је ријешено 195 А-РЗ предмета.

Слика 4. Преглед КТА-РЗ, КТН-РЗ и А-РЗ предмета у 2009. години

2.1.7. ОСТАЛЕ ПРОЦЕСНЕ АКТИВНОСТИ

Оптужнице, жалбе, наредбе о спровођењу истраге, наредбе о обустави истраге, наредбе о неспровођењу истраге, те окончани КТА-РЗ и КТН-РЗ предмети, нису једини резултати рада тужилаца Посебног одсјека за ратне злочине Тужилаштва БиХ.

Наиме, тужиоци Посебног одсјека су поступајући по наредбама за спровођење истраге током 2009. године, у својству свједока саслушали 1.118 лица, Државној агенцији за истраге и заштиту поднијели велики број наредби за предузимање истражних радњи, издали Државној агенцији за истраге и заштиту више наредби за лишење слободе лица осумњичених за кривична дјела ратног злочина. Пред Судом Босне и Херцеговине, у поступцима вођеним по оптужницама Посебног одсјека, одржано је у 2009. години 830 главних претреса. Ови подаци такође указују да је велики број заказаних рочишта пред Судом Босне и Херцеговине, с обзиром на комплексност и обимност предмета ратних злочина, те такође да, због заузетости судија и судница, суђења у готово сваком предмету трају дуго, у просјеку по годину и годину и по дана.

2.1.8. МЈЕРЕ ОБЕЗБЈЕЂЕЊА ПРИСУСТВА ОСУМЊИЧЕНОГ, ОДНОСНО ОПТУЖЕНОГ, У РАДУ ПОСЕБНОГ ОДСЈЕКА ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ

У току извјештајног периода Суд БиХ је по приједлозима тужилаца Посебног одсјека за ратне злочине одредио притвор у 16 предмета према 26 лица.

Суд БиХ се у односу према 12 лица у 8 предмета определијели за изрицање блаже мјере за обезбјеђење присуства осумњиченог/оптуженог прописане чланом 126. ЗКП БиХ и то: забрана напуштања мјеста боравишта, одузимање путних исправа, забрана састајања с одређеним лицима, те уз обавезно јављање у надлежну полицијску станицу.

2.1.9. ПРОБЛЕМИ С КОЈИМА СЕ СУОЧАВА ПОСЕБНИ ОДСЈЕК ЗА РАТНИ ЗЛОЧИН

2.1.9.1. ЕФИКАСНА РЕГИОНАЛНА САРАДЊА

Посебно је важно постојање ефикасне регионалне сарадње за вођење кривичних поступака у предметима ратних злочина јер је у готово сваком оваквом предмету присутан и регионални аспект (према мјесту злочина, територији на којој се налазе докази, пребивалишту оштећених, свједока, осумњичених или оптужених, вођења поступка итд.). Недостатак правног оквира којим се регулише регионална сарадња, као што је постојање забране изручења сопствених држављана или спречавање увида у списе и доказни материјал из других држава, има негативне последице на спровођење поступака у предметима ратних злочина. Препозната је потреба за успостављањем механизма регионалног карактера који ће бити усмјерен на успјешно вођење кривичних поступака, прикупљање доказа, као што су изјаве свједока и форензичка вјештачења, односно унапређење програма заштите свједока. У току 2005. године закључени су међудржавни споразуми о сарадњи између главних тужилаца Србије, Црне Горе, Хрватске и Босне и Херцеговине којима су се настојала ријешити питања сложених и често спорих бирократских поступака пружања међународне правне помоћи у кривичним стварима, тако што ће се поједноставити процедуре за размјену доказног материјала и других информација у предметима организованог криминала и ратних злочина. Примјеном ових споразума показало се да је могућа размјена информација и доказа између правосудних органа БиХ, Хрватске, Србије и Црне Горе. Међутим, ови позитивни помаци су били ограниченог домета, јер успостављени механизми сарадње нису на адекватан начин ријешили питања уступања предмета ратних злочина у случајевима плуралитета кривичног гоњења и изручења држављана у случају двоструког држављанства због јасних уставних и правних ограничења везаних за екстрадицију сопствених држављана, која су у основи представљала и идеју водилу за покретање цијелог процеса регионалне сарадње. Министарство правде БиХ, у сарадњи са Судом и Тужилаштвом БиХ, је убрзало активности на доношењу **Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима** који је усвојила Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине на 55. сједници Представничког дома, одржаној 10. јуна 2009. године и на 30. сједници Дома народа, одржаној 15. јуна 2009. године.

2.1.9.2. СВЈЕДОЦИ У ПРЕДМЕТИМА РАТНИХ ЗЛОЧИНА

Свједоци представљају најзначајније и највише коришћено доказно средство у предметима ратних злочина. Имајући у виду улогу коју свједоци имају за вођење и исход суђења за дјела ратних злочина, а која је понекад од пресудног значаја за успјешно окончање предмета, веома је битно обезбиједити да се успостави атмосфера у којој ће свједоци слободно давати изјаве без страха од пријетњи или притисака које могу угрозити њихов или живот њима блиских лица.

У Босни и Херцеговини успостављен је правни оквир којим се уређује материја заштите свједока и прописује поступак одређивања и спровођења мјера заштите. Закони о заштити свједока под пријетњом и угрожених свједока усвојени су на нивоу БиХ, ентитета и у Брчко Дистрикту, док је посебни закон који дефинише надлежност Државне агенције за истраге и заштиту за успостављање и спровођење програма заштите свједока

(Закон о програму заштите свједока у БиХ) усвојен и важи само на нивоу БиХ. Такође и низ конвенција и других међународних инструмената обавезују Босну и Херцеговину да обезбиједи ефикасну заштиту свједока од разних облика застрашивања, односно угрожавања физичког интегритета, живота и здравља, као и пружања свих мјера подршке и заштите члановима породице свједока или њима блиских лица.

Досадашња пракса и анализа процесуирања кривичних дјела из области ратних злочина указују да Суд БиХ свједоцима углавном одређује мјере заштите које се спроводе у току кривичног поступка (свједочење путем техничких уређаја за пренос слике и звука) и које не спадају у Програм заштите свједока из надлежности Државне агенције за истраге и заштиту (SIPA-e), и за чије спровођење је Суд БиХ у потпуности опремљен. Организациона структура Одјељења за заштиту свједока при SIPA–и прилагођена је извршавању послова и задатака из области заштите свједока.

Кадровска попуњеност ове јединице износи око 80% и особље ради у неадекватном радном простору, те је потребно додатно техничко опремање службе. Уочена је потреба за обимнијом и квалитетнијом едукацијом и обуком особља које извршава послове и задатке пружања помоћи према Закону о програму заштите свједока.

Недостатак одрживог извора финансирања у изузетно сложеним предметима гдје је потребно одредити посебне мјере заштите свједока, измјестити свједока изван границе земље и измијенити његов идентитет, представља један од највећих изазова за ефикасно спровођење мјера заштите свједока и програма заштите свједока на свим нивоима.

Веома често се сусреће проблем у вези свједока који дају изјаву у више кривичних поступака, при чему им се одређују различите мјере заштите које нису адекватне и пропорционалне стварном ризику и пријетњи, што повећава ризик од неовлашћеног откривања заштићених података и производи друге негативне посљедице по сигурност свједока и њихових породица.

Дјелотворан програм подршке свједоцима и жртвама у предметима ратних злочина неопходан је за успјешно одвијање ових кривичних поступака. У већини ситуација свједоци у предметима ратних злочина су и сами жртве или чланови породице жртава или несталих лица која спадају у ризичну групу људи подложну емотивним реакцијама током свједочења. Неопходно је обезбиједити подршку свједоцима и изградити капацитете у овој области, што ће помоћи и у поступцима за бројна друга кривична дјела.

2.1.9.3. ФИНАНСИРАЊЕ И СМЈЕШТАЈНИ КАПАЦИТЕТИ

За 2009. годину Тужилаштво БиХ је тражило средства за рад у износу 9.064.000,00 КМ, али је буџетом одобрен износ од 8.015.000,00 КМ, што је за 1.049.000,00 КМ мање од траженог, односно за 8% мање него у 2008. години. Из напријед наведеног се јасно види да су средства у буџету за рад Тужилаштва БиХ смањена, што може представљати потешкућу за даљи рад. Такође је неопходно обезбиједити одговарајући додатни простор за рад особља у Тужилаштву БиХ, а цијенећи чињеницу да простор којим располаже тужилаштво не задовољава потребе већ постојећег броја особља, а што свакако може утицати на квалитет и квантитет рада. Наиме, у врло малим канцеларијама сједе најмање три запосленика тужилаштва, што не представља одговарајуће услове рада, нарочито ако се узме у обзир да су канцеларије претрпане предметима, а што је посљедица непостојања простора за архиву тужилаштва, те малих смјештајних капацитета писарне.

2.2. ОДСЈЕК II (ПОСЕБНИ ОДСЈЕК ЗА ОРГАНИЗОВАНИ КРИМИНАЛ, ПРИВРЕДНИ КРИМИНАЛ И КОРУПЦИЈУ)

2.2.1. ФУНКЦИОНИСАЊЕ ОДСЈЕКА

Посебни одсјек за организовани криминал, привредни криминал и корупцију (Посебни одсјек II) успостављен је формирањем Тужилаштва Босне и Херцеговине (Тужилаштво БиХ) у 2003. години одлуком високог представника за Босну и Херцеговину, када су одсјек сачињавали искључиво међународни тужиоци, овлашћени у складу са измјенама и допунама Закона о Тужилаштву БиХ. Испуњавајући циљеве постављене пред Тужилаштво БиХ, у складу са планом замјене међународног особља, у Посебни одсјек II су постепено распоређивани домаћи тужиоци, те је у току 2009. године у Посебном одсјеку II радило укупно 5 међународних и 6 домаћих тужилаца, распоређених у осам тужилачких тимова.

Тужиоцима у раду на предметима стручну и административну помоћ пружа остало особље које чине 2 стручна савјетника, 13 стручних сарадника-правника, 5 координатора предмета (од којих се 2 финансирају искључиво од стране Канцеларије регистрара), 1 административно-технички референт, 2 асистента на предметима (финансирани искључиво од стране Канцеларије регистрара), 6 дактилографа и 4 приправника (од којих се 3 финансирају од стране Канцеларије регистрара). Стручни сарадници-правници пружају правне услуге домаћим и међународним тужиоцима, у зависности од тима у који су распоређени, и то на начин да врше анализу правних прописа, пишу сажетке предмета, приједлоге и поднеске Суду, припремају нацрте оптужница, захтјева, приједлога, асистирају у организовању предмета за суђење, по овлашћењу тужиоца испитују осумњичене, саслушавају свједоке, присуствују главним претресима и суђењима, те обављају друге задатке по налогу тужиоца, све у својству овлашћених службених лица, како је то предвиђено у члану 20. став 1. тачка г) Закона о кривичном поступку Босне и Херцеговине.

Слика 5. Организациона шема Посебног одсјека за организовани криминал, привредни криминал и корупцију

У извјештајној години, функцију руководиоца Посебног одсјека II вршио је међународни тужилац, док је функцију замјеника руководиоца Посебног одсјека II вршио домаћи тужилац. Мандат међународног тужиоца, као руководиоца Посебног одсјека II, је пружање помоћи домаћим тужиоцима у неопходном руководном и техничком знању које ће им омогућити да истражују и кривично гоне починиоце кривичних дјела из области организованог криминала, привредног криминала и корупције, у складу са међународним стандардима и нормама, а истовремено ће им пружити вођство, које је неопходно за успостављање и унапређење домаћих капацитета. Организовани криминал, привредни криминал и корупција подривају јавну безбједност и законитост тржишне размјене и конкуренцију која је од суштинске важности за економски живот и развој у Босни и Херцеговини и интегрисање Босне и Херцеговине у Европу, те је борба против ових облика криминала веома значајна у јачању правне државе и јачању економске моћи Босне и Херцеговине.

Надаље, у току извјештајног периода Посебни одсјек II је радио по Интерном правилнику Посебног одсјека II А-249/08 од 12.05.2008. године, који је измијењен и допуњен 18.03.2009. године. Интерним правилником регулисан је интерни рад одсјека и исти је усклађен са Правилником о унутарњој организацији и пословању Тужитељства БиХ.

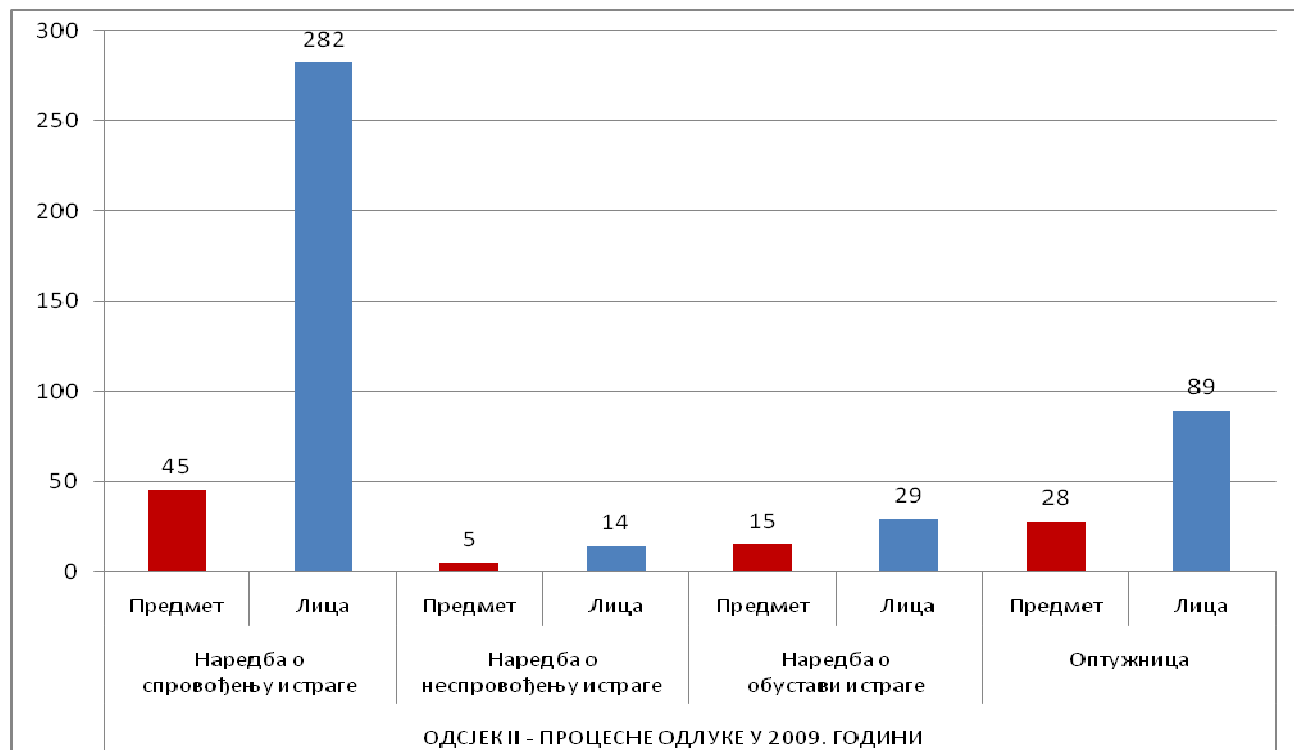
2.2.2. РАСПОДЈЕЛА ПРЕДМЕТА

У току 2009. године, Посебни одсјек II је све до 01.07.2009. године у свом раду примјењивао Интерне критерије за расподјелу предмета од 20.07.2007. године (Интерни критерији) као критерије за расподјелу предмета унутар одсјека Тужилаштва БиХ број А-293/07. Од 01.07.2009. године у раду Посебног одсјека II примјењују се измијењени Критерији за расподјелу предмета између одсјека Тужилаштва БиХ број А-518/09 од 30.06.2009. године. Према тим критеријима Посебном одсјеку II расподјељују се:

1. Сви предмети организованог криминала, организованог привредног криминала из надлежности Тужилаштва БиХ,
2. Предмети за кривична дјела тероризма из члана 201. КЗ БиХ и кривична дјела финансирања терористичких активности из члана 202 КЗ БиХ.
3. Предмети за кривична дјела трговине људима из члана 186. КЗ БиХ и кријумчарење лица из члана 189. КЗ БиХ, када се ради о 10 или више кријумчарених лица, односно жртава трговине или који укључују изузетно отежавајуће или посебне околности.
4. Предмети за кривична дјела против привреде и јединства тржишта, те кривична дјела из области царина и главе XVIII чија вриједност прелази износ од 1.000.000,00 КМ.
5. Предмети за кривична дјела повреде ауторских права из главе XXI чија вриједност прелази износ од 1.000.000,00 КМ.
6. Кривична дјела у вези корупције високих службеника Босне и Херцеговине и одговорних лица с највишим функцијама у привредним друштвима и другим правним лицима.
7. Други предмети у вези са осталим кривичним дјелима, а нарочито предмети кривичних дјела против привреде и платног промета и кривичних дјела почињених од стране службеног или овлашћеног лица када је кривично гоњење од посебне важности за Босну и Херцеговину, због околности или начина на које је дјело извршено, о чему ће одлучити главни тужилац у договору са руководиоцем Посебног одсјека за организовани криминал, привредни криминал и корупцију.

2.2.3. СТРУКТУРА КРИВИЧНИХ ДЈЕЛА У ПРЕДМЕТИМА ПОСЕБНОГ ОДСЈЕКА II

Рад Посебног одсјека II усмјерен је на предмете који задовољавају усвојене интерне критерије, односно на озбиљније и комплексније предмете организованог криминала, привредног криминала и корупције. И даље се највећи број предмета по којима поступају тужиоци Посебног одсјека II односи на предмете које Тужилаштву БиХ просљеђују агенције за провођење закона у БиХ, али постоји и одређени број предмета који су уступљени на надлежност од стране других тужилаштава из Републике Српске, Федерације БиХ и Брчко Дистрикта, као и предмети који су оформљени на основу усмених или писмених пријава грађана. У 2009. години у Посебном одсјеку II донесено је нових 45 наредби о спровођењу истраге против 282 лица, те је заједно са већ постојећим истрагама из претходног периода у току 2009. године укупно у раду било 157 истрага против 764 лица. Надаље, донешено је 5 наредби о неспровођењу истраге против 14 лица, док је у 15 предмета донешена наредба о обустави истраге против 29 лица. Подигнуто је 28 оптужница против 89 лица, док је од стране Суда Босне и Херцеговине потврђено 27 оптужница против 85 лица.

Слика 6. Преглед процесних одлука у Посебном одсјеку за организовани криминал, привредни криминал и корупцију у 2009. години

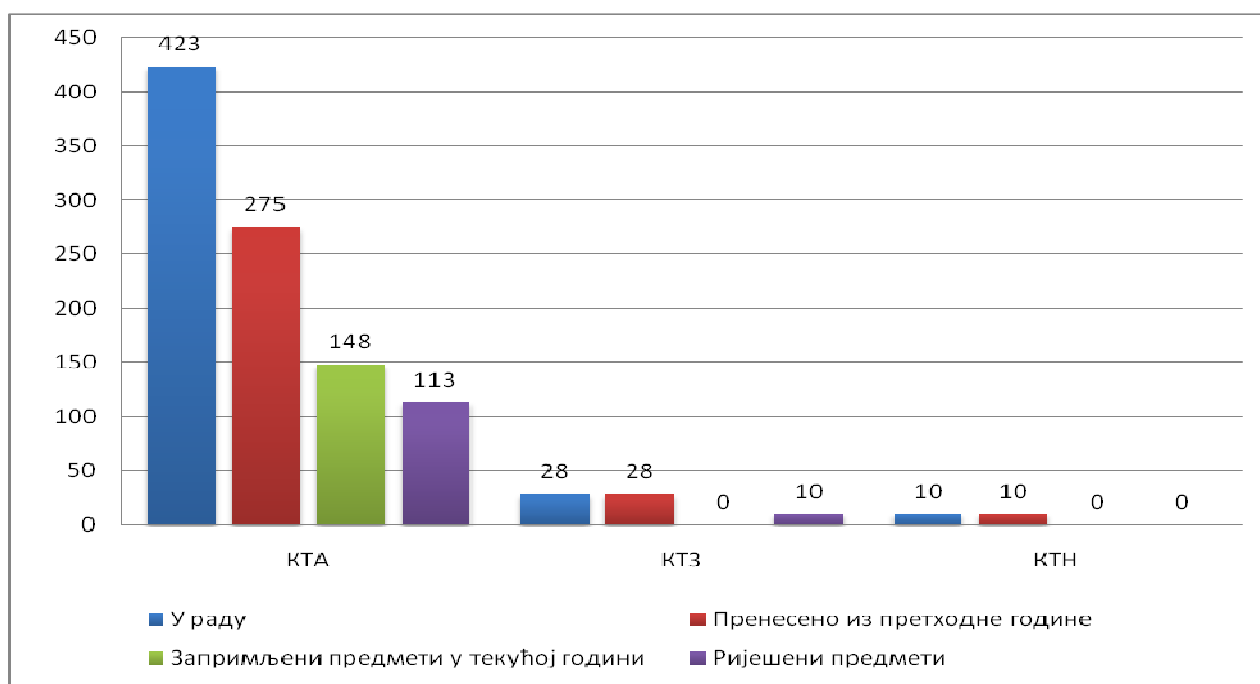
Од укупног броја предмета на којима је рађено у 2009. години у Посебном одсјеку II, Суд БиХ изрекао је укупно 29 пресуда против 81 лица. У току извјештајног периода Суд БиХ је изрекао 23 првостепене пресуде у односу на 51 лице у којим пресудама су у односу на 22 лица изречене различите затворске казне у распону од 3 мјесеца до 11 година и то у укупном трајању од 73 године затвора, затим у односу на 28 лица изречене су различите условне казни затвора, те 14 новчаних казни у укупном износу од 48.800,00 КМ. У исто вријеме извршено је одузимање различитих облика имовинске користи у укупној вриједности од 1.879.577,85 КМ. Суд БиХ је изрекао 6 правоснажних пресуда у односу на 22 лица у којим пресудама су у односу на 21 лице изречене различите затворске казне у распону од 3 мјесеца до 12 година затвора и то у укупном трајању од 51 године и 9

мјесеци затвора, затим у односу на једно лице изречена је условна казна, те 8 новчаних казни у укупном износу од 125.000,00 КМ.

У исто вријеме извршено је одузимање различитих облика имовинске користи у укупној вриједности од 623.518,43 КМ.

Закључено је укупно 15 споразума о признању кривице са укупно 27 лица, док је Суд Босне и Херцеговине у току извјештајног периода прихватио споразуме у 15 предмета са укупно 37 лица.

У односу на остале врсте предмета, Посебни одсјек II је у току 2009. године пренио из ранијих година 275 КТА предмета, те задужио 148 нових КТА предмета, те је тако радио на укупно 423 КТА предмета од којих је 113 ријешено. Поред наведеног, Посебни одсјек II је у току извјештајне године радио на укупно 10 КТН предмета који нису ријешени, те на укупно 28 КТЗ предмета у односу на 33 лица, од чега је ријешено 10 КТЗ предмета у односу на 10 лица.

Слика 7. Преглед КТА, КТЗ, КТМ, КТН предмета у Посебном одсјеку за организовани криминал, привредни криминал и корупцију у 2009. години

2.2.4. САРАДЊА У БОРБИ ПРОТИВ ОРГАНИЗОВАНОГ КРИМИНАЛА

Ради што ефикаснијег истраживања, окончања истрага и оптуживања у Тужилаштву Босне и Херцеговине, као органу који проводи истрагу сагласно законима Босне и Херцеговине, у Посебном одсјеку за организовани криминал, привредни криминал и корупцију формиран су тужилачки тимови у којима поред тужилаца који воде истраге раде и стручни сарадници на кривичним предметима и истражиоци.

Ови тужилачки тимови се у свом раду увезују са тимовима одређене агенције за провођење закона у зависности од врсте предмета на којима се ради.

Такође, када су у питању предмети у којима током истраге дође до лишавања слободе већег броја лица (организоване криминалне групе) више тужилачких тимова заједнички раде на таквом предмету са циљем ефикасног, благовременог и законитог окончања истраге уз поштовање свих међународних конвенција које се односе на лица лишена слободе.

У извјештајном периоду може се истаћи заједничка истрага која је спровођена са Специјалним тужилаштвом за организовани криминал Републике Србије уз учешће полицијских агенција из Босне и Херцеговине и Републике Србије. Истрага је била усмјерена на разоткривање организоване криминалне групе која је дјеловала на подручју више држава, а бавила се неовлашћеним прометом опојних дрога, изнудама, организацијом и припремом убистава, те тешким разбојништвима. Ова истрага је јасно показала очигледан напредак у остваривању заједничке сарадње двију држава, те неспорно јачање повјерења и професионалних капацитета за разоткривање и кривично процесуирање најсложенијих облика организованог криминала у овом дијелу Европе.

Један од најзначајних резултата ове истраге је свакако разоткривање одређеног броја полицијских службеника који су били активно умјешани у активности ове криминалне организације и који су злоупотребљавајући свој положај, функцију и овлашћења доприносили извршењу кривичних дјела за која се сумњиче припадници ове организације.

На овај начин јасно је демонстрирана спремност правосудних органа у Босни и Херцеговини да рјешавају овакве облике организованог криминала и корупције полицијских службеника, као и полицијских агенција да сарађују у таквим случајевима, чиме се значајно доприноси јачању повјерења јавности у рад правосудних и полицијских органа у Босни и Херцеговини.

Значајно је такође истаћи да је у четири примјера подигнутих оптужница за кривично дјело организовани криминал из члана 250. у вези са кривичним дјелима неовлаштени промет опојним дрогама из члана 195. КЗ БиХ видан напредак и сарадња органа гоњења и Тужилаштва БиХ са органима гоњења и тужилаштвима сусједних земаља, као и земаља Европске уније. У ове четири оптужнице прекинута су четири ланца међународне трговине наркотичким средствима који су се углавном кретали из правца Турске, Албаније, Србије преко Босне и Херцеговине, даље преко Хрватске за земље Западне Европе. Мањи дио опојних наркотичких средстава је остајао у Босни и Херцеговини, док је већи дио ишао ка Западној Европи.

У ове четири оптужнице оптужена су 23 лица, и то један дио као организатори, а други као припадници злочиначке организације. Укупно је заплијењено око 300 кг опојне дроге „марихуана“ и 4,5 кг опојне дроге „хероин“.

Поред ових оптужница подигнута је и оптужница против организоване групе која је из Србије кријумчарила фалсификоване новчанице евре у апоенима од по 100,00 евра. Укупно је заплијењено 100.000,00 евра. Ова акција спроведена је у сарадњи са органима гоњења Р. Србије која је на основу сазнања наставила рад и откривање припадника ове организоване групе и на подручју Р. Србије. Ова акција попраћена је и од стране Еуропола.

2.2.5. ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ

У току извјештајног периода, Посебни одсјек II је, у сарадњи са амбасадама Краљевине Шпаније и САД-а у Босни и Херцеговини, организовао Регионалну конференцију тужилаца, која је одржана у периоду од 22. до 24.

априла 2009. године у Сарајеву на тему „Међународна сарадња и правна помоћ у предметима са елементима организованог криминала“. На поменутој конференцији учествовали су тужиоци из Македоније, Њемачке, Словеније, Аустрије, Србије, Хрватске, САД-а, Италије, Црне Горе и Босне и Херцеговине.

У сарадњи са Амбасадом Краљевине Шпаније у Босни и Херцеговини путем јавних РТВ сервиса Босне и Херцеговине Посебни одсјек II проводио је током 2009. године PR кампању у циљу упознавања јавности са детаљима рада, доступности информација и резултатима рада Посебног одсјека II те са општим циљем јачања владавине права у оквиру правосудног система Босне и Херцеговине, придобијања повјерења грађана, те благовременог и ефикасног вођења истрага и процесуирања предмета.

2.2.6. ПРОБЛЕМИ У РАДУ ПОСЕБНОГ ОДСЈЕКА II

Проблеми Посебног одсјека II уочени у току 2009. године, а који добрим дијелом потичу и из ранијег периода, огледају се у следећем:

- ✓ С обзиром да је у децембру мјесецу 2009. године одлуком високог представника за Босну и Херцеговину измијењен Закон о Тужилаштву БиХ којим није продужен мандат међународним тужиоцима као један од евидентних проблема како Посебног одсјека II, тако и цјелокупног тужилаштва, намеће се питање замјене међународних тужилаца домаћим. Конкретно, у Посебном одсјеку II укупно 5 међународних тужилаца престало је са радом, те је неопходно у што скорије вријеме извршити именовање домаћих тужилаца на та мјеста. Истовремено, проблем представља и поступак ангажовања међународних правних савјетника.
- ✓ недостатак канцеларијског простора који се директно одражава на продуктивност особља;
- ✓ недовољан и неадекватан простор за чување активних списа, као и архивирање завршених списа, те похрањивање привремено одузетих предмета и другог доказног материјала;
- ✓ недовољна ефикасност у прикупљању доказа путем међународне правне помоћи, те непостојање других међународних механизма који омогућавају валидност доказа прикупљених у другим земљама;
- ✓ недовољни људски ресурси;
- ✓ ефикасни и дјелотворни критерији за оцјену рада тужилаца у Посебном одсјеку II нису донесени од стране Високог судског и тужилачког савјета.

2.3. ОДСЈЕК III

Унутрашњом реорганизацијом Тужилаштва БиХ од 09.03.2005. године успостављен је Одсјек III.

У својој организационој структури и начину остваривања основне функције Одсјек III Тужилаштва БиХ је и у 2009. години задржао досадашњу структуру и форму у раду, што значи да у овом одсјеку не постоје формирани тимови, с тим да се по потреби заказују колегији тужилаца гдје тужиоци међусобно остварују сарадњу, на начин да размјењују мишљења и искуства у раду, те заједнички превазилазе проблеме са којима су суочени у раду по задуженим предметима.

Током 2009. године, кадровска структура овог одсјека није се значајније промијенила у односу на протеклу годину, односно, предмети у овом одсјеку распоређивали су се као и током 2008. године, на шест (6) тужилаца и једног од замјеника главног тужиоца, који је уједно обављао и дужност руководиоца Одсјека III.

Број стручних савјетника је у односу на прошлу годину остао непромијењен, тј. подршку у раду овог одсјека је пружао један (1) стручни савјетник, који је већ дужи временски период из здравствених разлога одсутан с посла.

Бројчани подаци стручних сарадника у односу на 2008. годину су нешто другачији, с обзиром на одлазак два стручна сарадника из овог одсјека у марту 2009. године, од којег периода су тужиоцима Одсјека III помоћ у раду пружала преостала три (3) стручна сарадника, односно, једног стручног сарадника у свом раду дијелила су два тужиоца, као што су такође, према унапријед постигнутом договору, тужиоци дијелили и дактилографе, с обзиром да је овај Одсјек располагао са шест (6) дактилографа, односно тачније са пет (5), имајући у виду да је један дактилограф већ дужи временски период из здравствених разлога био спријечен обављати дактилографске послове.

Због мањег броја дактилографа у односу на број тужилаца у овом одсјеку, два тужиоца су увијек била без стално ангажованог дактилографа, а послове који су искључиво захтијевали помоћ дактилографа могли су обављати само уз претходни договор са својим колегама, у смислу прилагођавања радним обавезама својих колега.

Почетком јула 2009. године, велики прилив предмета у раду овог одсјека наметнуо је потребу ангажовања једног координатора предмета из Посебног одсјека за ратни злочин на позицију стручног сарадника на одређено вријеме у Одсјеку III.

Током 2009. године овај одсјек је имао и четири приправника, од којих је један, по истеку приправничког стажа, био ангажован на пословима координатора предмета Одсјека III.

Тужиоцима овог одсјека стручну помоћ у раду кривичних дјела царинске преваре, пореске утаје и неплаћања пореза пружао је савјетник економске струке, који је иначе према распореду распоређен у Посебни одсјек за организовани криминал, привредни криминал и корупцију.

Слика 7. Организациона шема Одсјека III

Новоусвојене измјене Интерних критерија за расподјелу предмета од 30.06.2009. године, статистички гледано, проузроковале су знатан прилив предмета из Посебног одсјека за организовани криминал, привредни криминал и корупцију у Одсек III Тужилаштва БиХ, с обзиром да су повећале имовински цензус у предметима кривичних дјела против привреде и јединства тржишта, кривичних дјела из области царина и кривичних дјела повреде ауторских права, који су према раније успостављеним интерним критеријима за расподјелу предмета од 20.07.2007. године, иначе распоређивани у рад Посебног одсјеку II. Поред наведеног, повећање броја кријумчарених лица, те лица - жртава трговине људима у свим предметима у односу на кривично дјело кријумчарење лица из члана 189. КЗ-а БиХ и кривично дјело трговине људима из члана 186. КЗ-а БиХ, једним дијелом допринијело је такође додатном приливу предмета ове врсте у Одсјеку III, а што се у крајњем одразило и на укупан број предмета у раду овог одсјека. Поменути интерним критеријима од 20.07.2007. године и измјеном истих, у надлежност Одсјека III Тужилаштва БиХ одређени су сљедећи предмети:

1. предмети свих кривичних дјела из надлежности Тужилаштва БиХ осим:
 - кривичних дјела из дјелокруга рада Посебног одсјека за ратне злочине у смислу члана II Интерних критерија, за расподјелу предмета од 20.07.2007. године,
 - кривичних дјела из дјелокруга рада Посебног одсјека за организовани криминал, привредни криминал и корупцију у смислу новоусвојених измјена Интерних критерија од 30.06.2009. године.

2. предмети по кривичним дјелима “корупције” која учине службена лица и одговорна лица, а која нису високи службеници нити одговорна лица с највишим функцијама у привредном друштву или другим правним лицима у смислу тачке 3. члана III ових критерија,
3. предмети у вези захтјева за изручење, молбе за правну помоћ и питања из области међународне помоћи и сарадње,
4. предмети који се односе на сукоб надлежности и сарадњу са другим тужилаштвима, судовима, органима и организацијама.

У циљу појашњења напријед наведеног, неопходно је истаћи да Одсјек III у складу са поменутиим критеријима ради на свим предметима из надлежности Тужилаштва БиХ, укључујући и неке предмете организованог криминала које главни тужилац својом одлуком сигналира у рад тужиоцима овог одсјека, осим предмета у вези са кривичним дјелом тероризма из члана 201. КЗ-а БиХ и кривичним дјелом финансирања терористичких активности из члана 202. КЗ-а БиХ, те других предмета у вези са осталим кривичним дјелима из надлежности Тужилаштва БиХ, међу којим нарочито предмети кривичних дјела управљених против привреде, платног промета и/или кривична дјела почињена од стране службеног или овлашћеног лица, увијек када је кривично гоњење у тим предметима, због околности или начина на који је дјело извршено, од посебне важности за Босну и Херцеговину и када то одлучи главни тужилац у договору са руководиоцем Посебног одсјека за организовани криминал, привредни криминал и корупцију.

Надаље, имовински цензус одлучан за расподјелу предмета у рад Одсјеку III, измјенама интерних критерија је повећан са ранијих 100.000,00 КМ на 1.000.000,00 КМ у односу на кривична дјела из главе XVIII КЗ-а БиХ, тј. кривична дјела против привреде и јединства тржишта, те кривична дјела из области царина, а што је најбољи показатељ прилива предмета у овом одсјеку.

Поред наведеног, поменуте измјене Интерних критерија такође су помакле границу раније одређеног имовинског цензуса и када су у питању кривична дјела повреде ауторских права из главе XXI КЗ-а БиХ, будући да су прије ових измјена Одсјеку III усмјеравани у рад предмети наведених кривичних дјела, под условом да имовинска вриједност прибављена извршењем истих, није излазила из оквира новчаног износа од 100.000,00 КМ, да би након усвојених измјена, имовински цензус када су у питању ова кривична дјела, био повећан на 1.000.000,00 КМ.

Новоусвојени принцип расподјеле предмета од 30.06.2009. године, одредио је у надлежност Одсјека III и предмете трговине људима из члана 186. КЗ БиХ и кријумчарење лица из члана 189. КЗ-а БиХ, увијек када је у исте инволвирано мање од десет (10) жртава трговине људи или кријумчарених лица, искључујући с тим у вези предмете, настале као посљедица извршења кривичних дјела под изузетно отежавајућим или посебним околностима. Посматрајући ове измјене интерних критерија с освртом на оне, који су прије били на снази, евидентно је да је повећање броја жртава трговине људи и кријумчарених лица у наведеним предметима нужна посљедица додатног прилива предмета у Одсјек III, узимајући при том у обзир да су према интерним критеријима од 20.07.2007. године Одсјеку III у рад распоређивани ови предмети, само када је у исте било укључено мање од пет (5) кријумчарених лица или жртава трговине људима.

Врло је битно нагласити поступање Одсјека III по предметима напријед назначеним под ред. бројем 3., односно предметима који се тичу пружања међународне правне помоћи и извршења међународних уговора у кривичноправним стварима, односно предметима изручења осумњичених, оптужених и осуђених лица (КТЗ предмети). Наиме, овдје се ради о врло значајним предметима који предвиђају спровођење поступка екстрадиције, преузимање кривичног гоњења од стране државе, преузимање извршења кривичних санкција изречених у другим државама од стране Босне и Херцеговине, те пружање правне помоћи у смислу спровођења

истражних радњи (прикупљања доказа, саслушања свједока и сл.). У овим предметима поступа се у складу са конвенцијама које је ратификовала Босна и Херцеговина, те у складу са међународним билатералним, односно мултилатералним споразумима које је Босна и Херцеговина потписала са другим државама, усљед чега је пружање правне помоћи и стварна обавеза за Босну и Херцеговину.

Преглед међународних мултилатералних уговора о правној помоћи који обавезују Босну и Херцеговину:

- ✓ Европска конвенција о међусобном пружању правне помоћи у кривичним стварима, Стразбур 20.04.1959.г.,
- ✓ Европска конвенција о екстрадицији, Париз, 13.12.1957.г.,
- ✓ Додатни протокол уз Европску конвенцију о екстрадицији, Стразбур 15.10.1975.г.,
- ✓ Други додатни протокол уз Европску конвенцију о екстрадицији, Стразбур 17.03.1978.г.,
- ✓ Европска конвенција о преносу поступка у кривичним стварима, Стразбур, 15.03.1972.г.,
- ✓ Европска конвенција о трансферу осуђених лица, Стразбур, 21.03.1983.г.,
- ✓ Европска конвенција о обавјештењу о страном праву, Лондон, 07.06.1968.г.
- ✓ Додатни протокол Европској конвенцији о узајамној помоћи у кривичним стварима, Стразбур, 17.03.1978. г.

Осим наведених конвенција, Босна и Херцеговина је нотификацијом о сукцесији преузела велики број међународних билатералних уговора о правној помоћи.

Од посебне важности за Босну и Херцеговину је ратификација Уговора о ауторском праву Свјетске организације за интелектуално власништво, усвојеног на Дипломатској конференцији 20.01.1996. године, с обзиром да је у БиХ у односу на прошлу годину, евидентан пораст кривичних дјела повреде ауторских права, због чега је, у циљу боље едукације тужилаца на овом пољу у новембру 2009. године Центар за едукацију судија и тужилаца организовао четвородневни семинар.

2.3.1. СТРУКТУРА КРИВИЧНИХ ДЈЕЛА И БРОЈ ПРЕДМЕТА, УКЉУЧУЈУЋИ ЗАПРИМЉЕНЕ ПРЕДМЕТЕ, ПРЕДМЕТЕ У РАДУ, КАО И ОКОНЧАНЕ ПРЕДМЕТЕ ОДСЈЕКА III

2.3.1.1. КТ ПРЕДМЕТИ

Током 2009. године Одсјек III је имао у раду укупно 1.184 КТ предмета против 1.878 лица, од којих је 699 предмета у односу на 1220 пријављених лица пренесено из ранијих година, док је 485 предмета у односу на 658 лица запримљено током извјештајног периода.

Током 2009. године тужиоци овог одсјека су у складу са законом заснованим правима и обавезама у смислу члана 35. ЗКП-а БиХ, донијели 314 наредби о спровођењу истраге против 468 лица. Посматрајући ову бројку са освртом на протеклу годину, евидентан је значајан процентуални помак у раду, с обзиром да је 78,4% отворено више истрага (према 79,3 % лица више), у односу на протеклу годину.

У извјештајном периоду, у 79 предмета донесена је наредба о обустави истраге према 106 лица, у складу са одредбама члана 224. ЗКП-а БиХ, док је на основу одредби члана 216. ст. 3. ЗКП-а БиХ, 230 предмета у односу на 286 лица ријешено доношењем наредби о неспровођењу истраге, уз попутна обавјештења прописана ставом 4. наведеног члана ЗКП-а БиХ.

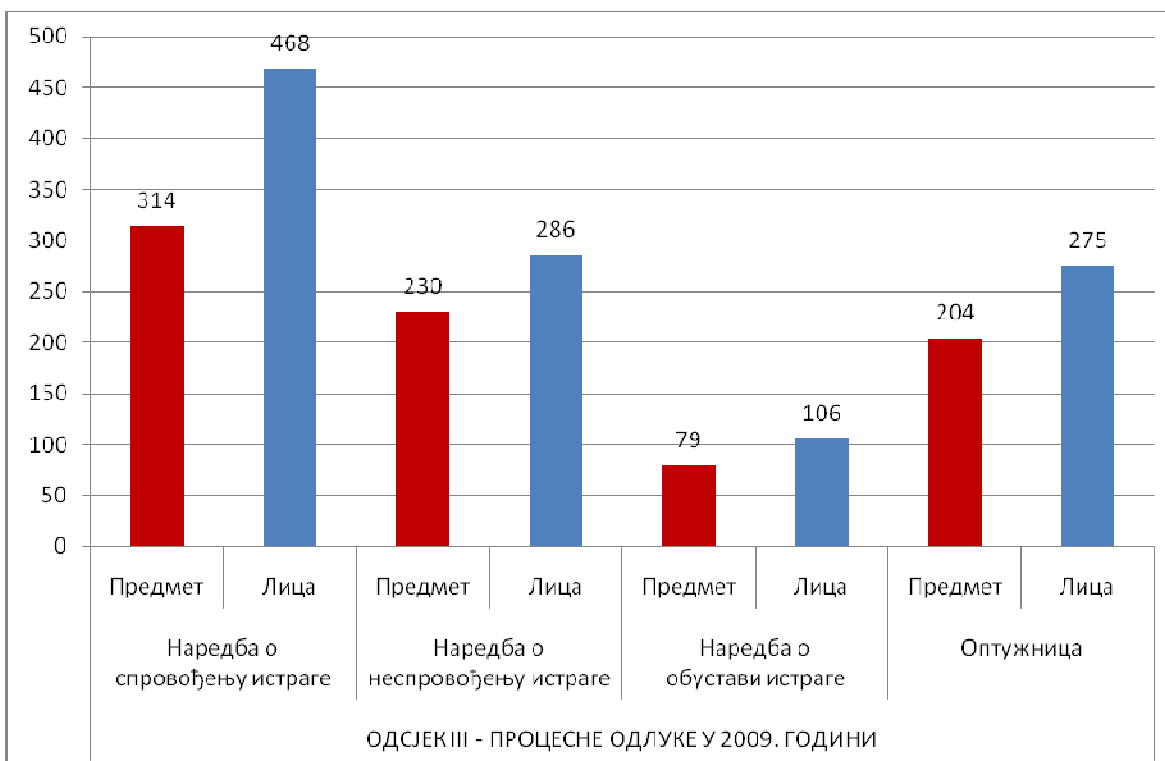
Компаративна анализа 2008. и 2009. године најбољи је показатељ остварених резултата рада Одсјека III током 2009. године и када је у питању рјешавање КТ предмета доношењем наредбе о неспровођењу истраге, јер је на овај начин ријешено 111% више предмета (према 128,8% више лица), у односу на протеклу годину, а што се самим тим одразило и на укупан број донесених тужилачких одлука током извјештајног периода. На други начин ријешено је укупно 65 КТ предмета према 96 лица.

Напријед наведене наредбе о спровођењу истраге резултирале су подизањем 204 оптужнице против 275 лица, што упоређујући са извјештајним периодом из 2008. године, представља 72,9% више у односу на предмете и 59,9% више у односу на лица. У оквиру ове бројке, 39 оптужница је у односу на 45 лица било са предложеним кривичним налогом.

Након потврђивања оптужнице, тужиоци Одсјека III су у 74 предмета закључили споразуме о признању кривице са 93 лица. Закључно са 31.12.2009. године, Суд Босне и Херцеговине потврдио је укупно 193 оптужнице против 253 лица, те изрекао 143 пресуде (у односу на 195 лица), од којих 139 осуђујућих (према 181 лицу) и то: у 29 предмета (према 37 лица) изречена је затворска казна у распону од 2 мјесеца до 5 година, у 16 предмета (према 17 лица) изречена је новчана казна у укупном новчаном износу од 145.700,00 КМ, док је у 94 предмета према 127 лица изречена условна осуда.

У извјештајном периоду, Суд БиХ је донио 3 ослобађајуће пресуде у односу на 4 лица, те 1 одбијајућу пресуду према 10 лица. У Одсјеку III ниједна оптужница није повучена, нити је било одустанка од истих. Незадовољни донесеним одлукама Суда БиХ, тужиоци овог одсјека уложили су 5 жалби (у односу на 16 лица), од којих су двије жалбе (према 11 лица) уважене, једна је одбијена (према једном лицу), а у преостале 2 жалбе до краја извјештајног периода није донесена судска одлука.

Највећи број подигнутих и потврђених оптужница Одсјека III односио се на кривично дјело кривотворење новца из члана 205. КЗ БиХ и кривично дјело недозвољено кориштење ауторских права из члана 243. КЗ БиХ. Пријаве у вези ових кривичних дјела имају, у односу на прошлогодишњи извјештајни период, сталну тенденцију раста.

Слика 8. Преглед процесних одлука у Одсјеку III у 2009. години

2.3.1.2. КТА ПРЕДМЕТИ

У периоду од 01.01. до 31.12. 2009. године Одсјек III је имао у раду укупно 1131 КТА предмет, од којих је у извјештајној години запримљено 454 предмета, док је 677 предмета пренесено из ранијих година. Тужиоци Одсјека III су у 2009. години завршили укупно 543 предмета, тако да је у раду остало 588 неријешених КТА предмета. У 2009. години настављен је велики прилив КТА предмета, с тим да је број завршених предмета у овој години у односу на протеклу, већи за 63%.

2.3.1.3. КТЗ ПРЕДМЕТИ

У 2009. години Одсјек III је имао у раду 280 предмета у вези са 333 лица, који се односе на поступке пружања међународне правне помоћи, изручења лица и извршења иностраних судских одлука, од којих је у наведеној години запримљено 207 предмета у вези са 245 лица, док су 73 предмета у вези са 88 лица пренијета из ранијих година. Од укупног броја КТЗ предмета завршено је 216 у вези са 255 лица, тј. 16% предмета више у односу на 2008. годину, док је у раду остало још 64 предмета у односу на 78 лица.

2.3.1.4. КТМ ПРЕДМЕТИ

У погледу предмета који се односе на малолетне починиоце кривичних дјела, Одсјек III је у 2009. години имао у раду укупно 41 предмет у односу на 69 лица, од којих је из ранијих година остало у раду 28 предмета у односу

на 51 лице, док је у 2009. години запримљено 13 предмета у односу 18 лица. Током 2009. године, од укупног броја предмета који се односе на малољетне починиоце кривичних дјела, тужиоци Одсјека III су донијели 10 наредби о непокретању поступка према 10 лица, те 7 приједлога за покретање припремног поступка у односу на 14 малољетних починилаца кривичних дјела. У једном предмету према 2 малољетна лица је обустављен припремни поступак, тако да је у 2009. години остало неријешено 23 КТМ предмета у односу на 43 лица.

2.3.1.5. КТН ПРЕДМЕТИ

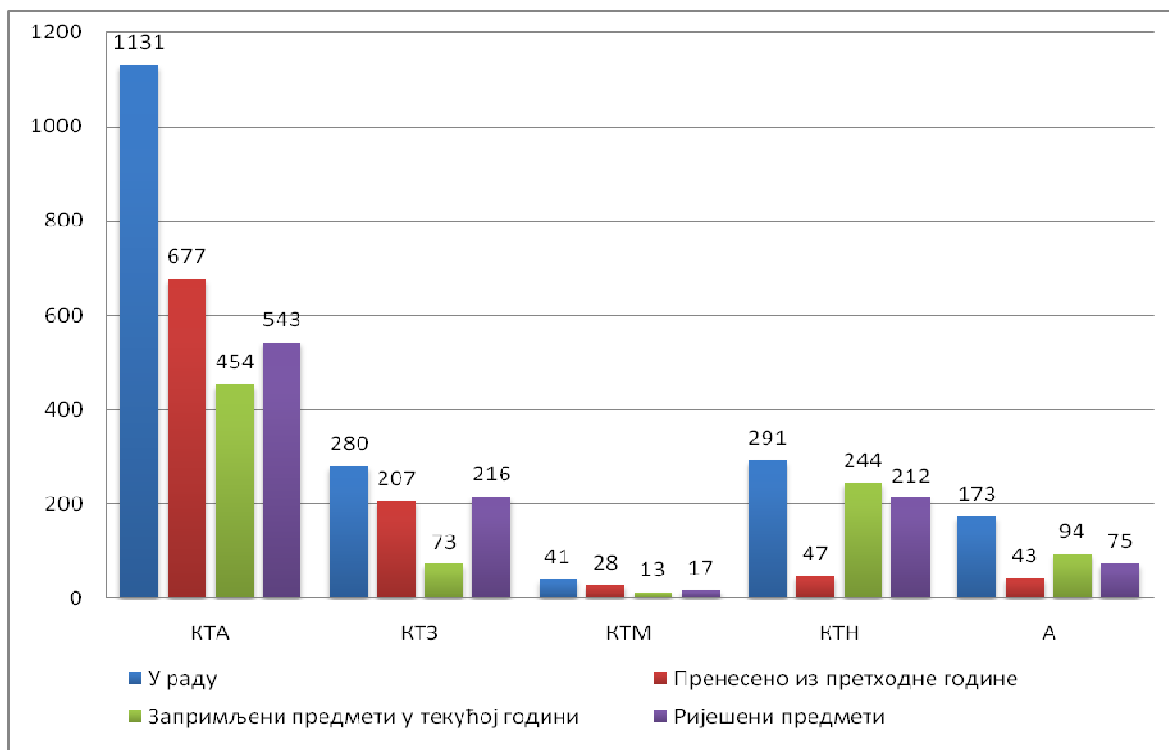
Против непознатих починилаца кривичних дјела, Одсјек III је у извјештајном периоду имао у раду укупно 291 предмет, од којих је из ранијих година пренесено 47 предмета, док су у 2009. години запримљена 244 предмета. На крају извјештајног периода тужиоци Одсјека III ријешили су 212 предмета, док је у раду остало још 79 предмета. У извјештајној години Одсјек III је у односу на 2008. годину имао за 20% мање ријешених предмета, с обзиром да је откривање непознатих починилаца кривичних дјела испреплетено са бројним потешкоћама.

2.3.1.6. А ПРЕДМЕТИ

Одсјек III је у 2009. години имао у раду и 137 А предмета, од којих су 43 предмета остала у раду Тужилаштва БиХ из ранијих година, док су у 2009. години запримљена 94 предмета. Од укупног броја А предмета, овај одсјек је окончао 75 предмета, док су 62 предмета остала у раду.

Дакле, од укупно 2.542 предмета којима је у 2009. години био задужен Одсјек III, тужиоци овог одсјека су завршили 1.567 предмета.

Тужиоци као и стручни сарадници, стручни савјетник и приправници Одсјека III су у 2009. години, у циљу стручног оспособљавања, учествовали на семинарима одржаним у организацији Центара за едукацију судија и тужилаца, те су сви испунили обавезни број дана присуствовања семинарима (четири дана за тужиоце, осам за стручне сараднике, савјетнике и приправнике). Поред напријед наведеног, тужиоци Одсјека III (два тужиоца) су стални чанови Ударне групе за борбу против тероризма и јачања способности за борбу против тероризма и поред чињенице да кривично дјело тероризма више није у надлежности овог одсјека. Радни састанци ове Ударне групе су се одржавали и у 2009. години у току радног времена као редовни састанци, што је у извјесној мјери умањило могућност тужилаца да ово вријеме искористе за рад по задуженим предметима.

Слика 9. Преглед КТА, КТЗ, КТМ, КТН и А предмета у Одсјеку III за 2009. годину

2.3.2. ПРОБЛЕМИ У РАДУ ОДСЈЕКА III

Главни проблеми с којима се у раду суочава Одсјек III су:

- ✓ Како у овом одсјеку има велики број предмета, иако су тужиоци Одсјека III у 2009. години окончали 1.567 предмета, у наредну годину је пренесено 975 неријешених предмета, са којима ће тужиоци Одсјека III и поред знатних помака остварених у раду током 2009. године (у односу на 2008. годину), ући у нову извјештајну годину, што ће им имајући у виду нови очекивани прилив предмета у 2010. години, без ангажовања додатних тужилаца, представљати велики терет у раду, с обзиром на сложеност одређених предмета, који захтијевају максимални ангажман у раду, а тиме често и дужи временски период потребан за њихово окончање.
- ✓ Упркос томе што је Одсјек III одсјек са највећим приливом предмета у Тужилаштву БиХ, који је у великој мјери узрокован новоусвојеним измјенама Интерних критерија за расподјелу предмета од 30.06.2009. године, као и претходних година, Одсјек III је и даље остао одсјек са најмањим бројем тужилаца, из ког разлога се и даље намеће потреба за повећањем броја тужилаца за најмање још три нова тужиоца.
- ✓ Велики проблем у раду представља такође недовољан број стручних сарадника, приправника као и дактилографа, јер тужиоци који немају стално ангажованог дактилографа, рад на предметима који захтијевају дактилографску помоћ морају прилагодити обавезама својих радних колега, због чега често са истим долазе у ситуацију временског преклапања заказаних рочишта за испитивање осумњичених и саслушање свједока.

- ✓ Узимајући у обзир чињеницу потребе именовања нових тужилаца, као и особља које је неопходно за нормалан рад тужилаца, као врло битан проблем намеће се питање смјештаја евентуално новопримљених радника, обзиром да су смјештајни капацитети Одсјека III попуњени у цјелости.
- ✓ Такође треба нагласити чињеницу да, у односу на остала два одсјека, само Одсјек III у раду не ужива подршку Канцеларије регистрара БиХ.
- ✓ Како се само у овом одсјеку Тужилаштва БиХ обављају послови пружања међународне правне помоћи сви тужиоци су, осим учешћа на семинарима одржаним у организацији Центара за едукацију судија и тужилаца, били обавезни учествовати у раду бројних семинара и конференција који су одржани у организацији разних државних установа и институција те невладиних организација, што је за њих представљало додатно оптерећење.
- ✓ Значајно је овдје истаћи да је један од тужилаца Одсјека III контакт тачка за пружање међународне правне помоћи, у оквиру мреже тужилаца Југоисточне Европе. Поред наведеног, неријетко обавезе присуства на међународним конференцијама и семинарима падају на терет тужилаца Одсјека III, а што захтијева одређене припреме и одсуство с рада, па се то у крајњем одражава и на број тужилачких одлука, поред свих других проблема у овом одсјеку.
- ✓ Током извјештајног периода, настављен је и прилив великог броја КТА предмета, у којима материјал достављен од стране полицијских агенција о истим представља обавјештајне податке из којих нису произлазили основи сумње да су почињена кривична дјела, који предмети су захтијевали ангажовање тужилаца у раду по истим, а које ангажовање их је и ове године, као и прошле, онемогућавало да све снаге преусмјере на рад по КТ предметима. Осим наведеног, велики проблем у раду такође представља и недостатак самосталности у раду полицијских органа, као и достава често непотпуне документације, која самим тим успорава рад тужилаца.

С обзиром на наведено, потребно је да се у Одсјеку III повећа број тужилаца, стручних сарадника, приправника и дактилографа, како би се тужиоцима овог одсјека обезбиједили оптимални услови за рад.

3. УКУПАН РАД ТУЖИЛАШТВА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ У ПРЕДМЕТИМА У ОДНОСУ НА ПОЗНАТЕ ПОЧИНИОЦЕ КРИВИЧНИХ ДЈЕЛА

Колона „Привредни криминал“ представља бројчани показатељ који се односи на кривична дјела из глава XVIII и XIX Кривичног закона Босне и Херцеговине и представља збирне податке о раду Одсјека II и III Тужилаштва БиХ на тој врсти предмета (имајући на уму Интерне критерије о расподјели предмета, о којима је било ријечи у претходним главама ове Информације). Колона „Општи криминал“ представља бројчани показатељ преосталих кривичних дјела из Кривичног закона Босне и Херцеговине и такође представља збирне податке о раду Одсјека II и III Тужилаштва БиХ, изузев појединих кривичних дјела из главе XVII КЗ БиХ која су сврстана у колону „Ратни злочин“ и по којима поступа Одсјек I.

Табела I: Подаци о пријавама исказани по предметима/лицима за период 01.01.-31.12.2009.

Врста предмета "Кт"	Неријешено пријава из ранијих година	Примљено пријава у току извјештајног периода	Укупно у раду пријава у току извјештајног периода	Ријешено пријава у току извјештајног периода	Дјелимично ријешено пријава у току извјештајног периода-предмети	Неријешено пријава на крају извјештајног периода
КОЛОНА =	I	II	III	IV	V	VI
			(III = I+II)			VI = III - IV
Привредни криминал	399/710	387/629	786/1339	436/681	15	350/658
Ратни злочин	271/2404	94/382	365/2786	57/162	5	308/2624
Општи криминал	204/497	203/510	407/1007	211/468	6	196/539
Укупно	874/3611	684/1521	1558/5132	704/1311	25	854/3821

Табела II: Подаци о истрагама исказани по предметима/лицима за период 01.01.-31.12.2009.

Врста предмета "Кт"	Неријешене истраге из ранијих година	Наређено истрага у току извјештајног периода	Укупно у раду истрага у току извјештајног периода	Укупно ријешено истрага у току извјештајног периода	Дјелимично ријешено истрага у току извјештајног периода	Број <u>неријешених</u> истрага на крају извјештајног периода
КОЛОНА =	I	II	III	IV	V	VI
			(III = I+II)			VI = III - IV
Привредни криминал	131/274	239/424	370/698	191/317	10	179/381
Ратни злочин	299/987	33/103	332/1090	39/79	16	293/1011
Општи криминал	108/429	133/327	241/756	116/221	9	125/535
Укупно	538/1690	133/854	943/2544	346/617	35	597/1927

Табела III: Врсте процесних одлука донесених у Кт предметима/лицима у периоду 01.01.-31.12.

Врста предмета "Кт"	У фази рјешавања пријава			У фази рјешавања истрага		
	Број наредби о неспровођењу истраге	Број наредби о спровођењу истраге	Ријешено на други начин	Број наредби о обустави истраге	Број подигнутих оптужница	Ријешено на други начин
КОЛОНА =	I	II	III	IV	V	VI
Привредни криминал	206/242	239/424	5/15	66/95	134	12/15
Ратни злочин	13/38	33/103	16/21	21/46	18	16/2
Општи криминал	29/58	133/327	55/83	27/40	97	11/24
Укупно	248/338	405/854	76/119	114/181	249/395	39/41

Табела IV: Подаци о подигнутим оптужницама исказани по предметима/лицима

Врста предмета "Кт"	Број оптужница подигнутих прије извјештајног периода, а у којима до 01.01.2009. није била донесена одлука о потврђивању или одбијању потврђивања	Укупан број подигнутих оптужница у току извјештајног периода	Укупан број подигнутих оптужница*	Укупан број потврђених оптужница у току извјештајног периода*	Број оптужница чије је потврђивање одбијено	Број оптужница повучених прије доношења одлуке о потврђивању	Број оптужница подигнутих у току извјештајног периода, а у којима са 31.12.2009. није донесена одлука о потврђивању или одбијању потврђивања
КОЛОНА =	I	II	III*	IV*	V	VI	VII
			III = I+II				
Привредни криминал	2/2	134/207	136/209	125/187	1/2	0	10/20
Ратни злочин	0	19/33	19/33	18/31	1/2	0	0
Општи криминал	0	97/157	97/157	95/151	1/2	0	1/4
Укупно	2/2	250/397	252/399	238/369	3/6	0	11/24

Врста предмета "Кт"	Број оптужница подигнутих у току извјештајног периода*			Број потврђених оптужница у току извјештајног периода*		
	са кривичним налогом	без кривичног налога	са предложеним споразумом о признању кривице	са кривичним налогом	без кривичног налога	са предложеним споразумом о признању кривице
КОЛОНА =	VIII	IX	X	XI	XII	XIII
Привредни криминал	18/24	116/183	0	19/24	106/163	0
Ратни злочин	0	19/33	0	0	18/31	0
Општи криминал	23/26	74/131	0	23/26	72/125	0
Укупно	41/50	209/347	0	42/50	196/319	0

Табела V: Подаци о временској структури потврђених, а неријеšenих оптужница исказаних по предметима/лицима за период 01.01.-31.12.2009.

Врста предмета "Кт"	Број неријеšenих потврђених оптужница пред судом у току извјештајног периода							Број предмета у којима је оптужница ријешена доношењем одлуке суда у току извјештајног периода:	Број неријеšenих потврђених оптужница на крају извјештајног периода
	оптужнице потврђене прије 01.01.2005.	оптужнице потврђене у току 2005.	оптужнице потврђене у току 2006.	оптужнице потврђене у току 2007.	оптужнице потврђене у току 2008.	оптужнице потврђене у току 2009.	Укупно		
КОЛОНА =	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
							(VII = I+II+III+IV+V+VI)		(IX= VII - VIII)
Привредни криминал	4/42	4/8	4/5	9/11	29/42	125/187	175/295	89/132	86/163
Ратни злочин	0	0	3/9	5/12	16/24	18/31	42/76	15/22	27/54
Општи криминал	4/12	1/1	1/1	8/23	29/58	95/151	138/246	96/143	42/103
Укупно	8/54	5/9	0	22/46	74/124	238/369	355/617	200/297	155/320

Табела VI: Подаци о врстама судских одлука исказани по предметима/лицима за период 01.01.-31.12.2009.

Врста предмета "КГ"	Број предмета у којима је донесена одлука у току извјештајног периода:						Укупно осуђујућих пресуда	Укупан број донесених судских одлука	Број предмета у којима је повучена оптужница након потврђивања до почетка главног претреса	Број предмета у којима је дошло до одустанка од оптужнице до завршетка главног претреса
	Рјешења о обустави поступка	Одбијајуће пресуде	Ослобађајуће пресуде	Осуђујуће пресуде/изречене казне						
КОЛОНА =	I	II	III	IV	V	VI	VII = IV+V+VI	VIII	IX	X
				затворска	новчана	условна		VIII = I+II+III+V		
Привредни криминал	1/1	1/4	3/5	23/31	7/11	54/80	84/122	89/132	1/1	0
Ратни злочин	1/1	1/1	2/4	11/16	0	0	11/16	15/22	1/1	0
Општи криминал	0	2/11	5/10	19/33	8/9	53/80	80/122	87/143	0	0
Укупно	2/2	4/16	10/19	53/80	15/20	107/160	191/260	191/297	2/2	0

Врста предмета "КГ"	Споразуми о признању кривице			
	број предложених споразума	број одбачених споразума	осуђујуће пресуде по споразуму о признању кривице	број предложених споразума о којима суд није одлучио
КОЛОНА =	VIII	IX	X	XI
Привредни криминал	55/75	0	52/70	3/5
Ратни злочин	5/5	0	5/5	0
Општи криминал	35/56	0	30/62	5/7
Укупно	95/136	0	87/137	8/12

4. ДРУГИ АСПЕКТИ ДЈЕЛОВАЊА

4.1. АКТИВНОСТИ НА УНАПРЕЂЕЊУ САРАДЊЕ СА АГЕНЦИЈАМА ЗА ПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

У априлу мјесецу 2008. године од стране Владе Велике Британије одобрен је Пројекат Високог судског и тужилачког савјета Босне и Херцеговине под називом „Успостава бољих механизма сарадње између полиције и тужилаштва у БиХ“. Сврха поменутог пројекта је унапређење постојећих и усвајање нових механизма сарадње полиције и тужилаштва, с циљем ефикасније борбе против свих врста криминала у БиХ. Оперативни циљеви пројекта односили су се на израду непостојећих подзаконских аката и хармонизацију постојећих подзаконских аката, успостављање континуиране заједничке едукације полиције и тужилаца, усаглашавање евиденција и статистика, те израду анализе могућности за успостављање кривичних и других евиденција, којима би приступ имала и полиција и тужилаштво. Као резултат учешћа у раду Радне групе у оквиру поменутог пројекта, главни тужилац Тужилаштва Босне и Херцеговине је у складу са Законом о Тужилаштву БиХ и Правилником о унутарњој организацији и пословању Тужитељства БиХ, дана 30.09.2009. године донио Упутство о поступању и сарадњи овлашћених службених лица (полицијских службеника) и тужилаца у провођењу радњи доказивања у току истраге под бројем А-574/09. Овим Упутством регулисано је поступање и сарадња овлашћених службених лица (полицијских службеника) и тужилаца у откривању кривичних дјела и починилаца, поступак предузимања радњи доказивања у току спровођења истраге (без обзира да ли је наређена истрага или не) и поступак посебних истражних радњи. Упутство регулише читав низ радњи, почев од пријављивања кривичног дјела и међусобног обавјештавања, испитивања осумњичених, саслушања свједока, увиђаја, реконструкција догађаја, вјештачења, ексхумација, радњи у вези с лишавањем слободе, затим питања међусобне комуникације и планирања између тужилаца и овлашћених службених лица, примјену посебних истражних радњи као и питања односа с јавношћу.

У циљу правилне примјене Упутства, предвиђена је и примјена образаца који чине саставни дио Упутства, а односе се на:

- ✓ Обавјештење полиције о примљеној писменој пријави;
- ✓ Обавјештење полиције о пријему усмене пријаве;
- ✓ Службена забиљешка о усменом обавјештењу полиције о сазнању да је извршено кривично дјело;
- ✓ Службена забиљешка о усменом обавјештавању тужилаштва о сазнању да је извршено кривично дјело и потреби обављања увиђаја;
- ✓ Обавјештење тужилаштва о примљеној писменој пријави;
- ✓ Обавјештење тужилаштва о пријему усмене пријаве;
- ✓ Обавјештење оштећеном о спровођењу истраге;
- ✓ Наредба о спровођењу истраге;
- ✓ Записник о испитивању осумњиченог;
- ✓ Записник о саслушању свједока;
- ✓ Записник о увиђају;
- ✓ Наредба за вјештачење по вјештаку или по стручној установи или државном органу;
- ✓ Записник о предаји лица лишеног слободе надлежном тужиоцу;
- ✓ Обавјештење оштећеном о обустави истраге.

Предметно Упутство заједно са обрасцима има за циљ подизање нивоа ефикасности и хармонизације у поступању тужилаца и овлашћених службених лица у провођењу радњи доказивања у току истраге, те је с тим у вези Упутство упућено свим Агенцијама за провођење закона у Босни и Херцеговини, док су у Тужилаштву БиХ сви постојећи подзаконски акти који се односе на питања регулисана Упутством усклађена са истим.

Поред поменутог Упутства, резултат рада на пројекту остварен у извјештајном периоду јесте и израда приједлога Споразума о сарадњи у спровођењу заједничке едукације полиције и тужилаца, Пословника о раду радног тијела за спровођење наведеног споразума, Наставног плана и програма семинара за едукаторе из полиције и тужилаштва, образаца за усаглашавање евиденција и статистика, израда Студије изводљивости – преглед – анализа тренутног правног, институционалног, организационог и техничког потенцијала БиХ за омогућавање брзог приступа кривичним и другим евиденцијама за потребе полиције и тужилаштва.

4.2. АКТИВНОСТИ КРОЗ УДАРНЕ ГРУПЕ

4.2.1. УДАРНА ГРУПА ЗА БОРБУ ПРОТИВ ТРГОВИНЕ ЉУДИМА И ОРГАНИЗОВАНЕ ИЛЕГАЛНЕ ИМИГРАЦИЈЕ

Одлуком Савјета министара ("Службени гласник БиХ" бр. 3/04) формирана је Ударна група за борбу против трговине људима и организоване илегалне имиграције, као облика организованог криминала. Ударна група дјелује на подручју цијеле Босне и Херцеговине и у њен састав улазе представници тужилаштва, органа унутрашњих послова, пореских органа, финансијске полиције, граничне полиције, дакле сви који могу дати допринос у борби против трговине људима и илегалне имиграције.

Ударна група блиско сарађује са Државним координатором за борбу против трговине људима и илегалне имиграције, те са Европском полицијом, Министарством правде при Амбасади САД у Сарајеву, ИСІТАР-ом, међународном организацијом за имиграције ИОМ и различитим невладиним организацијама које се баве заштитом жртава трговине људима: Удружење „ХО међународни Форум солидарности", Удружење "Жена БиХ" Мостар, Организација жена "Лара" Бијељина, Фондација "La strada" Босна и Херцеговина, Центар за терапију жена "Medica" Зеница, Удружење "Ваша права" Босна и Херцеговина и другим.

Ударна група је надлежна да, под непосредним руковођењем главног тужиоца Тужилаштва БиХ, обезбјеђује сарадњу надлежних органа и организација, спроводи истраживање и образује оперативне истражне тимове који раде на прикупљању и размјени релевантних података и информација везано за случајеве трговине људима и везане илегалне имиграције, а све у циљу њиховог сузбијања. У састав Ударне групе, као стручни представници испред Тужилаштва БиХ, улазе и два тужиоца Посебног одсјека II.

У 2005. години сачињене су Процедуре за поступање са жртвама трговине људима у Босни и Херцеговини, у складу са Конвенцијом УН-а у борби против транснационалног организованог криминала и њеног Протокола за спречавање, заустављање и кажњавање трговине људима, другим међународним конвенцијама и протоколима, те позитивним прописима Босне и Херцеговине.

Током извјештајног периода, уз финансијску и оперативну помоћ Ударне групе, настављено је вођење истрага у неколико предмета Тужилаштва Босне и Херцеговине из области трговине људима, а помоћ се у највећем дијелу огледала кроз финансирање посебних истражних радњи. Једна од ових истрага окончана је подизањем оптужнице по којој је Суд Босне и Херцеговине донио првостепену, осуђујућу пресуду. У овом периоду отворено је и неколико нових предмета кријумчарења лица који се воде уз подршку ове ударне групе.

4.2.2. УДАРНА ГРУПА ЗА БОРБУ ПРОТИВ ТЕРОРИЗМА И ЈАЧАЊА СПОСОБНОСТИ ЗА БОРБУ ПРОТИВ ТЕРОРИЗМА

У 2004. години, Одлуком Савјета министара Босне и Херцеговине, успостављена је Група за борбу против тероризма и јачања способности за борбу против тероризма (Ударна група) и иста ради под вођством Тужилаштва Босне и Херцеговине и надзором Министарства безбједности БиХ. Оснивањем Ударне групе за откривање кривичних дјела тероризма и финансирања тероризма, институционализована је борба против тероризма у Босни и Херцеговини.

Од момента оснивања ове Ударне групе Тужилаштво Босне и Херцеговине је обзбиједило сарадњу и координирало рад органа који учествују у борби против тероризма, прикупљањем информација о могућим починиоцима кривичног дјела тероризма на подручју Босне и Херцеговине и спроводећи истраге.

Активности Тужилаштва Босне и Херцеговине у овом сегменту огледале су се првенствено на откривању мреже која обезбјеђује финансијску и сваку другу потпору лицима за која се сумња да су повезана са појединцима, правним лицима или удружењима чије дјеловање указује на кривична дјела Тероризма.

У оквиру својих активности и у току 2009. године Ударна група пратила је активности одређених лица и токове новца, односно новчане трансакције тих лица, односно организација за које постоји сумња да се, између осталих активности, баве и финансирањем лица која би се могла повезати са тероризмом.

Проблем са којим се у 2008. години суочила Ударна група за борбу против тероризма и јачања способности за борбу против тероризма јест чињеница да је обустављена исплата новчаних средстава предвиђених за накнаду за рад члановима Ударне групе, који је и поред предузиманих активности од саме Ударне групе у смислу изналагања рјешења и у току 2009. године остао актуелан и даље се негативно одражавао на рад ове Ударне групе.

4.3. АКТИВНОСТИ НА ЕДУКАЦИЈИ

4.3.1. ОБАВЕЗНА ЕДУКАЦИЈА

Успостављањем Центара за едукацију судија и тужилаца у Федерацији Босне и Херцеговине и Републици Српској, исти су постали равноправни чланови Лисабонске мреже институција која дјелује у области едукације судија и тужилаца у државама чланицама Савјета Европе, а обавеза сваког тужиоца, према ентитетским законима о Центрима за едукацију, је провођење минималне едукације од четири дана годишње.

У 2009. години, тужиоци Тужилаштва БиХ (држављани Босне и Херцеговине), поред присуствовања обавезним законом прописаним семинарима, активно су се укључили и у остале процесе едукације тужилаца, а исто тако били су ангажовани као едукатори, предавачи и модератори, те су преносили своја знања и искуства учесницима семинара.

У организацији и ентитетских Центара за едукацију, те саорганизацији UNODOC-УН-овог Уреда за дроге и криминал, ОЕБС-а, Министарства правде БиХ, Полицијске академије Републике Српске, Правосудне комисије Брчко Дистрикта БиХ, Полицијске академије Федералне управе полиције БиХ, Одсека за стручно образовање и усавршавање Полиције БД БиХ, Одсека за обуку и оперативне тренинге Државне агенције за истраге и заштиту БиХ, Центра за обуку Граничне полиције БиХ, Удружења судија/судаца у ФБиХ, Министарства правде САД Уреда за развој помоћ и обуку тужилаштва у прекоморским земљама OPDAT, Међународног комитета Црвеног крста/крижа, UNDP-а, Агенције за равноправност сполова БиХ и Гендер центра у ФБиХ, као и

Амбасаде САД у БиХ, путем Програма помоћи Одјела за развој тржишног права Министарства финансија и трговине САД (CLDP), тужиоци Тужилаштва БиХ своје знање су проширивали на семинарима и конференцијама на сљедеће теме:

- ✓ Кривична дјела тероризма - тероризам и финансирање
- ✓ Друга конференција едукатора Босне и Херцеговине
- ✓ Међународна правна помоћ у кривичним стварима
- ✓ Методе и садржај едукације и стручног усавршавања судија и тужилаца
- ✓ Главни тужиоци и секретари тужилаштва
- ✓ Истрага, Законитост доказа
- ✓ Правна медицина и форензика
- ✓ Кривична дјела подмићивања и кривична дјела против службене и друге одговорне дужности
- ✓ Управљање одузетом имовином
- ✓ Стварно право - стицање права својине/власништва/и земљишне књиге
- ✓ Пракса и критерији процјене постојања опасности од одлагања у поступку предузимања неких радњи доказивања
- ✓ Тумачење националних прописа у складу са смјерницама и директивама Европске уније
- ✓ Брокерско и берзанско пословање
- ✓ Право на одбрану и обавезне дане
- ✓ Предузимање радњи доказивања у истрази под надзором тужиоца и законитост прибављених доказа
- ✓ Успостава бољих механизма сарадње између полиције и тужилаштва у БиХ
- ✓ Правна медицина и форензија-напредни курс
- ✓ Оштећени и свједоци у кривичном поступку
- ✓ Ратни злочини (избор истражних радњи, метода и технике у истраживању ратних злочина)
- ✓ Модул 3 - Кривична област
- ✓ Кривична дјела против привреде, пословања и сигурности платног промета
- ✓ Предузимање радњи доказивања у истрази под надзором тужиоца и законитост прибављених доказа
- ✓ VIII Савјетовање из кривичне области
- ✓ Међународно хуманитарно право
- ✓ Стручно савјетовање за тужиоце 2009, Ефикасан и усклађен приступ у раду на сложеним предметима
- ✓ Оштећени и свједоци у кривичном поступку
- ✓ Анализа пресуда Европског суда за људска права
- ✓ Кривична дјела подмићивања и кривична дјела против службене и друге одговорне дужности (кривична дјела корупције и организираног криминала)
- ✓ Ратни злочини (Елементи појединих кривичних дјела ратних злочина)
- ✓ Главни претрес одлагање и прекидање

- ✓ Равноправност сполова
- ✓ VI Савјетовање правника – Октобарски правнички дани
- ✓ Кривична дјела против система електронске обраде података
- ✓ Поступак за издавање ухидбеног налога
- ✓ Кривична дјела из области пореза и царина
- ✓ Конференција о програму едукације и стручног усавршавања судија и тужилаца у 2010. години
- ✓ Одузимање имовинске користи прибављене кривичним дјелом
- ✓ Међународно право, европско право и међународни стандарди
- ✓ Доношење пресуде у случајевима кршења права интелектуалног власништва
- ✓ Обука носилаца правосудне функције за примјену етичких кодекса, као и
- ✓ Извршење одлуке страног суда (извршење на дионицама и осталим регистраним вриједносним папирима, те чланским удјелима у правном лицу).

4.3.2. ДРУГИ ВИДОВИ ЕДУКАЦИЈЕ

Тужиоци Тужилаштва БиХ су као предавачи-едукатори, те као учесници, учествовали на многим стручним конференцијама и специјалистичким обукама у организацији невладиних организација и разних државних институција.

Ове стручне едукације односиле су се, између осталог, на сарадњу тужилаца и полиције, спровођење посебних истражних радњи и пресретања телекомуникација, борбу против облика електронског и компјутерског криминала, као и тероризма и организованог криминала.

У оквирима међународне сарадње тужиоци Тужилаштва БиХ, као и стручно особље, учествовали су у реализацији стручних обука из области кривичног гоњења најтежих облика организованог криминала, прања новца у међународним финансијским токовима.

Тужиоци Тужилаштва БиХ учествовали су на стручним семинарима гдје су предавачи из земаља Европске уније едуковали своје колеге из БиХ и региона за препознавање, прикупљање доказа и процесуирање кривичних дјела у којима се злоупотребљавају савремена технолошка достигнућа као што је електронски криминал, злоупотреба банковних картица, преваре путем рачунарских система, као и кривична дјела злоупотребе интернета за финансијски криминал или извршење кривичних дјела у вези са дјечијом порнографијом.

Тужиоци Тужилаштва БиХ учествовали су као едукатори и предавачи на више стручних скупова и семинара организованих од стране Високог судског и тужилачког савјета, као и међународних организација (UNDP, EUPM, OEBS итд).

Тужиоци са дугогодишњим искуством у одређеним областима и предметима као што су финансијски криминал, ратни злочини, кривична дјела кријумчарења људи и трговине људима, тероризма и организованог криминала, својим колегама из полицијских и правосудних институција преносили су корисна сазнања и искуства стечена дугогодишњим радом на предметима.

Наводе се неке од конференција, састанака или обука у којима су учествовали тужиоци или стручно особље Тужилаштва Босне и Херцеговине у периоду обухваћеном овом информацијом како слиједи:

- ✓ Конференција тужилаца за Ратне злочине – Брисел;
- ✓ 6. састанак тужилачке мреже Југоисточне Европе – Регионални пројект PROSECO - Загреб;
- ✓ 1. Састанак EUROPOL-а експертна група представника Западног Балкана и Турске за борбу против кривотворења новца – Хаг;
- ✓ Семинар „Трговина људима“ – Бања Лука;
- ✓ Конференција у оквиру НАТО Програма „Building Integrity And Reducing Corruption In Security Sector“ - Загреб;
- ✓ PROSECO пројекат-Савјетовање-Португал;
- ✓ Едукација из области интелектуалног права власништва USA-Washington DC;
- ✓ 12. Међународни форум јавних тужилаца-Салзбург;
- ✓ Међународна конференција „Креирање услова за економски и социјални развој у Источној Европи и Централној Азији: Борба против корупције и унапређење доброг управљања“ – Казахстан;
- ✓ PROSECO пројект-Регионална конференција о Другом додатном протоколу Европске конвенције о међусобном пружању правне помоћи у кривичним стварима CETS 182 - Албанија-Тирана;
- ✓ Конференција SECI Центар „Проблематика организованог криминала“ – Румунија-Букурешт;
- ✓ Конференција министарстава „Суочавање са изазовима организованог криминала и тешким злочинима на подручју Западног Балкана“ - Београд;
- ✓ Семинар „Малољетничка деликвенција“ – Бања Лука 2009. године;
- ✓ Форум гласноговорника агенција за провођење закона-Међугорје;
- ✓ Борба против тероризма, прања новца и финансирања тероризма-Бања Лука;

- ✓ Подршка тужиоцима Југоисточне Европе-Скопље;
- ✓ Друго стручно савјетовање тужилаца ФБиХ-Неум;
- ✓ Подршка тужиоцима Југоисточне Европе-PROSECO-Аустрија;
- ✓ Пленарни састанак Консултативног савјета европских тужилаца-Љубљана;
- ✓ Округли сто: „Утицај међународних кривичних судова на поступке пред националним судовима”- Београд;
- ✓ Јачање капацитета за истраге пресјецање активности трговине људима Западни Балкан-Турска;
- ✓ Упостављање психо-социјалне подршке за свједоке и жртве у предметима Ратног злочина – Јахорина;
- ✓ Радна група институција БиХ за спречавање прања новца и финан. терористичких активности-Француска;
- ✓ Подршка процесуирању Ратних злочина у БиХ-Хаг.

4.4. АКТИВНОСТИ У ОБЛАСТИ ОДНОСА С ЈАВНОШЋУ

У периоду који је обухваћен овом информацијом Тужилаштво БиХ предузело је низ активности на побољшању модалитета и процедуре за што бољу сарадњу са медијима, новинарима, невладиним организацијама, домаћим и међународним институцијама, као и грађанима заинтересованим за одређена питања из домена рада Тужилаштва Босне и Херцеговине.

Један од циљева ових активности био је стварање што бољих услова за сарадњу тужилаштва са медијима и јавношћу, те што брже и ефикасније просљеђивање информација медијима, као и одговарање на новинарске упите у што краћем року.

Овај циљ је и постигнут и временски период потребан за достављање одређених информација сведен је на вријеме које је неопходно за прикупљање истих.

У току 2009. године припремљено је у писаној форми, објављено на званичној интернет страници и медијима прослијеђено укупно 249 информација за медије и саопштења за јавност. Осим наведеног, у истом периоду за примљено је више стотина појединачних усмених и писмених упита новинара везаних за предмете и рад Тужилаштва Босне и Херцеговине, на које је у кратким роковима одговорено.

Главни тужилац и његови замјеници, тужиоци, као и портпарол Тужилаштва БиХ, током 2009. године, дали су више од 50 интервјуа за различите штампане и електронске медије, као и више десетина медијских изјава о појединим питањима везаним за рад и предмете Тужилаштва Босне и Херцеговине.

Током 2009. године извршено је и редизајнирање интернет странице Тужилаштва БиХ, на коју су постављени додатни садржаји и линкови, укључујући и стручне радове и излагања тужилаца и стручног особља Тужилаштва БиХ на стручним скуповима и конференцијама везаним за рад правосудних институција Босне и Херцеговине, који су сада доступни јавности путем интернет странице Тужилаштва БиХ на адреси www.tuzilastvobih.gov.ba.

У 2009. години, на интернет страници формирана је и фото-галерија, путем које су јавности доступне фотографије са различитих догађаја и званичних посјета Тужилаштву БиХ.

Путем службене е-маил адресе Тужилаштва БиХ, грађани и правна лица контактирали су Тужилаштво БиХ тражећи различите информације везане за рад тужилаштва, статус појединих предмета и слично и истима је и одговорано у складу са прописима који регулишу доступност информација.

У временском периоду обухваћеном овом информацијом, побољшан је и модалитет интерног информисања запосленика Тужилаштва БиХ, путем дневних прегледа штампе и извјештавања медија, који обухватају тематику везану за рад Тужилаштва БиХ и правосудних институција, а који се у електронској форми достављају запосленицима Тужилаштва БиХ.

Спроведећи активности на приближавању рада и резултата тужилаштва популацији жртава ратних злочина и представницима локалних заједница, представници Тужилаштва БиХ су током 2009. године учествовали на више округлих столова и конференција, на којима се представницима локалних органа управе, правосуђа и удружењима жртава презентовао рад Тужилаштва БиХ, односно Посебног одсјека за ратне злочине који се односи на одређену локалну средину у Босни и Херцеговини.

У току 2009. године, ради квалитетнијег информисања јавности о мисији и раду Посебног одсјека за организован криминал, привредни криминал и корупцију Тужилаштва БиХ, реализована је информативна

кампања о упознавању грађана БиХ о раду и резултатима рада на предметима организованог криминала, привредног криминала и корупције.

Информативна кампања реализована је путем штампаних и електронских медија, као и гостовањима представника тужилаштва у тематским емисијама и интервјуима у медијима, на тему борбе против организованог криминала и корупције.

Током кампање јавности су презентовани и статистички подаци о раду Посебног одсјека за организовани криминал, приоритетима у раду и плановима за рад у будућности.

Главни тужилац и представници Тужилаштва БиХ учествовали су и у информативним кампањама о борби против организованог криминала, које је реализовала Полицијска мисија Европске уније (EUPM) у БиХ.

Представници Одсјека за односе с јавношћу Тужилаштва БиХ учествовали су на конференцијама и стручним скуповима усмјереним на побољшање сарадње између Уреда за информисање и портпарола у полицијским, тужилачким и правосудним институцијама у Босни и Херцеговини.

5. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈ ТУЖИЛАШТВА БиХ ЗА 2009. ГОДИНУ

Одобрени буџет за Тужилаштво БиХ за 2009. годину износио је 8.015.000,00 КМ, а структура одобреног буџета била је:

- ✓ текући издаци 7.844.000,00 КМ,
- ✓ капитални издаци 70.000,00 КМ,
- ✓ програм посебне намјене - Ударна група за борбу против трговине људима и организоване илегалне миграције у БиХ..... 101.000,00 КМ.

Тужилаштво Босне и Херцеговине је остварило укупне трошкове у износу од 6.315.228 КМ или 79% одобреног буџета за 2009. годину.

У складу са инструкцијом, а на основу обавјештења од стране Министарства финансија и трезора Број: 01-05/2-02-2-5052-1/09 од 13.07.2009. године направљена су умањења – уштеде у укупном износу од 164.190 КМ, како слиједи:

- ✓ бруто плате су умањене за износ од 55.770 КМ;
- ✓ накнаде трошкова запослених су умањене за 65.920 КМ ;
- ✓ оперативно-материјални трошкови су умањени за износ од 42.500 КМ и то:
 - превоз и гориво у износу од 7.000 КМ;
 - текуће одржавање у износу од 8.000 КМ;
 - осигурање и банкарске услуге у износу од 10.000 КМ;
 - уговорене услуге у износу од 17.500 КМ;

Извршене корекције – уштеде на оперативно–материјалним трошковима направљене су на основу одлуке менаџмента Тужилаштва БиХ којој је претходила свеобухватна анализа планираних и остварених трошкова по свим категоријама.

Узимајући у обзир умањење – уштеде, проценат извршења буџета за Тужилаштво је 80% .

Средства одобрена за Програм посебне намјене – Ударна група за борбу против трговине људима и организоване илегалне миграције у БиХ трошена су у складу са тачкама VIII и XII Одлуке о формирању Ударне групе за борбу против трговине људима и организоване илегалне имиграције („Службени гласник БиХ“, бр. 3/04, 103/06) и Одлуком о процедурама и критеријима за утврђивање висине мјесечне накнаде за рад члановима Ударне групе, накнаде за ангажовање спољних сарадника, те накнаде за обављање административно – техничких и рачуноводствених послова, број: КТА-УГ- 03-1/09 од 15.01.2009. године.

ТАБЕЛАРНИ ПРЕГЛЕД ИЗВЈЕШТАЈА ОД: 01.01.2009. ДО 31.12.2009. ГОДИНЕ

Р.б.	Врста прихода	Економ. код	Буџет за 2009.	Преструкт	Буџет по преструкт	Реализован оу текућој год.	Разлика	Индекс 7/6
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I	Текући издаци		7.844.000		7.844.000	6.149.332	1.694.668	0,78
1.	Плате запослених	611100	6.266.000		6.266.000	5.069.589	1.196.411	0,81
2.	Накнаде трошкова запослених	611200	823.500		823.500	411.569	411.931	0,50
3.	Путни трошкови	613100	103.300	60.000	163.300	148.542	14.751	0,91
4.	Издаци за ПТТ услуге	613200	54.400	10.000	64.400	61.173	3.227	0,95
5.	Издаци за ком.усл.и енерг.	613300	74.000	-9.000	65.000	52.092	12.908	0,80
6.	Набавка материјала	613400	83.000	33.800	116.865	110.632	6.168	0,95
7.	Издаци за усл. превоза и горива	613500	33.000	-7.300	25.700	18.694	7.006	0,73
8.	Унајмљив. имовине и опреме	613600						
9.	Издаци за текуће одржавање	613700	58.000	-5.000	53.000	43.660	9.340	0,82
10.	Издаци за осигурање	613800	25.000	-5.000	20.000	9.982	10.018	0,50
11.	Уговорене услуге	613900	323.800	-77.500	246.300	224.508	21.792	0,91
II	Капитални издаци		70.000	0	70.000	65.428	4.572	0,93
1.	Набавка грађевина	821200						
2.	Набавка опреме	821300	70.000		70.000	65.428	4.572	0,93
3.	Набавка осталих сталних средс.	821400						
4.	Реконст. и инвестиционо одрж.	821600						
III	УКУПНО:		7.914.000	0	7.914.000	6.215.869	11.698.131	0,79

ТАБЕЛАРНИ ПРЕГЛЕД ЗА ОРГАНИЗАЦИОНУ ЈЕДИНИЦУ - УДАРНА ГРУПА

Р.б.	Врста прихода	Економ. код	Буџет за 2009.	Преструкт.	Буџет по преструкт.	Реализовано у текућој год.	Разлика	Индекс 7/6
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Пос.пор.за зашт.од прир.и др.несп.	611272	500		500	486	14	0,97
2.	Путни трошкови	613110	12.210		12.210	11.764	446	0,96
3.	Издаци за мобилне телефоне	613212	15.842		15.842	11.547	4.295	0,73
4.	Набавка материјала	613400	1.421		1.421	980	441	0,69
5.	Превоз и гориво	613500			0			
6.	Уговорене услуге	613915	86.871		86.871	59.524	27.347	0,69
7.	Капитални издаци	821000	10.000		10.000	9.822	178	0,98
IV	УКУПНО:		126.844		126.844	94.123	32.721	0,74
V	УКУПНО БУЏЕТ:		8.712.384		8.712.384	5.917.459	2.794.925	0,68

ПРЕГЛЕД УКУПНОГ ИЗВРШЕЊА БУЏЕТА СА 31.12.2009. ГОДИНЕ

Р.б.	Врста прихода	Економ. код	Буџет за 2008.	Преструкт.	Буџет по преструкт.	Реализовано у текућој год.	Разлика	Индекс 7/6
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I	Текући издаци		7.940.000		7.940.000	6.244.829	1.695.371	0,79
1.	Плате запослених	611100	6.266.000		6.266.000	5.069.589	1.194.411	0,81
2.	Накнаде трошкова запослених	611200	823.500		823.500	412.055	412.145	0,50
3.	Путни трошкови	613100	107.000	60.000	167.000	151.846	14.854	0,91
4.	Издаци за ПТТ услуге	613200	66.000	10.000	77000	74.727	3.347	0,96
5.	Издаци за ком.усл.и енерг.	613300	74.000	-9.000	65.000	52.092	12.908	0,80
6.	Набавка материјала	613400	83.000	33.800	116.865	110.632	6.168	0,95
7.	Издаци за усл. превоза и горива	613500	33.000	-7.300	25.700	18.694	7.006	0,73
8.	Унајмљивање имовине и опреме	613600						
9.	Издаци за текуће одржавање	613700	58.000	-5.000	53.000	43.660	9.340	0,82
10.	Издаци за осигурање	613800	25.000	-5.000	20.000	9.982	10.018	0,50
11.	Уговорене услуге	613900	404.700	-77.500	327.000	302.661	21.540	0,93
II	Капитални издаци		75.000		75.000	70.399	4.601	0,94
III	УКУПНО		8.712.384		8.015.000	6.316.336	1.698.664	0,79

6. ПЛАНИРАЊЕ БУЏЕТА ЗА 2010. ГОДИНУ

Тужилаштво Босне и Херцеговине је направило пројекцију буџета за 2010. годину, те су тражена средства у укупном износу од **6.843.000 ,00 КМ** и анексом износ од **1.570.435,00 КМ**, намијењен запошљавању домаћих тужилаца у случају одласка страних тужилаца из Тужилаштва БиХ, што укупно износи **8.413.435,00 КМ**.

Буџет за 2010. годину рађен је крајње рестриктивно, уз максималну рационализацију свих издатака и одражава стварно стање и процијењене реалне потребе Тужилаштва за буџетским средствима у 2010. години.

При изради пројекције буџета присутан је крајње рестриктиван приступ приликом утврђивања појединих категорија трошкова, водећи рачуна о извршењу буџета за 2009. годину и планираним параметрима у смјеру даљњег развоја и наставка започетог процеса реформе ове институције у наредном периоду.

Повећање буџета је резултат:

- ✓ повећања броја запослених (пренос надлежности са Канцеларије регистрара - пријем у радни однос домаћих тужилаца, стручних савјетника, сарадника и административних радника) што се директно рефлектовало на позицију плате и накнаде трошкова запослених и за посљедицу имало сразмјерно повећање материјалних трошкова.

Плате су коректно и прецизно израчунате, у складу са :

- ✓ Законом о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу БиХ;
- ✓ Законом о платама и накнадама у институцијама БиХ („Службени гласник БиХ“ број 50/08)

Материјални трошкови су пројектовани на бази историјског трошка који је увећан сразмјерно повећању броја запосленика у Тужилаштву БиХ.

Предвиђен број запосленика је 205 /у ову цифру урачунато је и замјенско домаће особље у случају одласка страних тужилаца/, од којих је 40 тужилаца и укупно 165 радника (стручни савјетници, стручни сарадници и административни радници), при чему су кориштени искуствени нормативи који прате ову врсту дјелатности.

Позиција уговорене услуге резултат је стварних потреба, а односи се на енормно повећање броја и сложености предмета, као и примјене ЗКП-у по коме тужилаштва имају плаћати све трошкове које створе од почетка примјене ЗКП-у.

У оквиру укупне пројекције буџета за 2010. годину за потребе рада Ударне групе за борбу против трговине људима и илегалне имиграције у БиХ предвиђени су трошкови у укупном износу од 99.900,00 КМ.

Наведене чињенице су релевантни показатељи да тражени износ буџета представља стварно стање и реалне потребе за неометан рад Тужилаштва БиХ у сљедећој години, и да би свако, па и минимално, умањење буџета довело до непроцењивих негативних реперкусија на рад ове институције.

7. ПРИЈЕДЛОЗИ АКТИВНОСТИ ЗА ЕФИКАСНИЈИ РАД У НАРЕДНОМ ПЕРИОДУ

7.1. УВОД И ПОСТАВЉЕНИ ЦИЉЕВИ

Иако је низ планираних активности предузет у току 2009. године и дао одређене резултате у стварању институције способне да у потпуности остварује своју функцију у том правцу треба и даље дјеловати.

Крајњи циљ и даље је ефикасна институција способна да у цјелости извршава послове из своје надлежности и при томе обезбјеђује поштовање људских права и законитости на територији Босне и Херцеговине, ефикасно сузбијање криминалитета и уопште јачање владавине права.

У намјери што ефикаснијег вршења послова из своје надлежности и постизања бољих резултата, Тужилаштво Босне и Херцеговине у наредном периоду у континуитету ће се залагати за остварење сљедећих циљева:

- ✓ стварање бољег законског оквира за дјеловање,
- ✓ ефикасно откривање и процесуирање починилаца кривичних дјела у оквирима прописане надлежности,
- ✓ унапређење квалитета рада и професионалности тужилаца и осталих запосленика,
- ✓ унапређење сарадње са агенцијама за провођење закона, регионалне сарадње и сарадње на међународном плану,
- ✓ унапређење у кадровском и организационом смислу, са посебним освртом на смањење учешћа међународних тужилаца и другог међународног особља у раду Тужилаштва БиХ,
- ✓ обезбјеђење материјално-финансијских услова за несметан рад,
- ✓ увођење и примјену нових технолошких достигнућа.
- ✓ унапређење односа с јавношћу и уопште транспарентности рада кроз пружање информација неопходних за рад других институција.

7.2. СТВАРАЊЕ БОЉЕГ ЗАКОНСКОГ ОКВИРА ЗА ДЈЕЛОВАЊЕ

У циљу стварања бољег законског оквира за дјеловање Тужилаштво БиХ ангажоваће се кроз сљедеће активности:

- ✓ у континуитету пратити законске прописе којима се регулише рад Тужилаштва и по потреби иницирати измјене и допуне истих,
- ✓ активно учествовати код предлагања и измјене законских и других прописа којима се регулише полицијски систем у Босни и Херцеговини,

- ✓ активно учествовати у процесу успостављања ефикасних механизма и процедура за одузимање незаконито стечене користи, те рационалног управљања и располагања одузетом имовином, укључујући активно учествовање код предлагања и измјене законских и других прописа који уређују ову област,
- ✓ активно учествовати у раду разних радних група, тимова и слично за праћење примјене постојећих прописа у области кривичног права, предлагање њихових измјена и допуна када се за истим укаже потреба, као и предлагање потпуно нових прописа значајних за регулисање области кривичног права,
- ✓ заједно са Министарством правде БиХ активно учествовати у предлагању измјена и допуна закона као посљедица међународних обавеза БиХ преузетих међународним мултилатералним и билатералним уговорима.

7.3. ЕФИКАСНО ОТКРИВАЊЕ И ПРОЦЕСУИРАЊЕ ПОЧИНИЛАЦА КРИВИЧНИХ ДЈЕЛА У ОКВИРИМА ПРОПИСАНЕ НАДЛЕЖНОСТИ

У циљу откривања и процесуирања починилаца кривичних дјела из своје надлежности Тужилаштво БиХ ангажоваће се кроз сљедеће активности:

- ✓ извршити попис кривичних предмета у свим тужилачким одсјецима,
- ✓ извршити нову расподјелу предмета између одсјека и тужилаца у одсјецима,
- ✓ рјешавати старе предмете према утврђеном плану у коме ће се приоритет дати значајнијим предметима посматрано са разних аспеката,
- ✓ повећати број истрага и оптужница за најтежа кривична дјела,
- ✓ унаприједити тимски рад, посебно приликом процесуирања најтежих кривичних дјела,
- ✓ имплементирати Државну стратегију за рјешавање предмета ратних злочина и остварити значајну улогу у имплементацији исте сходно закључцима Ванредне конференције главних тужилаца у Босни и Херцеговини о процесуирању предмета ратних злочина,
- ✓ активно учествовати у креирању политике криминалитета у Босни и Херцеговини, између осталог и кроз учествовање у раду Ударне групе за борбу против трговине људима и организоване илегалне имиграције и Ударне групе за борбу против тероризма и јачања способности за борбу против тероризма, између осталог за борбу против организованог криминала, корупције и тероризма,
- ✓ активно учествовати на унапређењу креирања кривичне политике Суда Босне и Херцеговине кроз повећан број уложених жалби, те креирања заједничких смјерница везано за санкције приликом склапања споразума, имајући у виду праксу Суда Босне и Херцеговине и кривичну политику након одржаних главних претреса, која ће бити основ за предлагање санкција приликом склапања споразума.

7.4. УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА РАДА И ПРОФЕСИОНАЛНОСТИ ТУЖИЛАЦА И ДРУГИХ ЗАПОСЛЕНИКА

У циљу унапређења квалитета рада и професионалности тужилаца и других запосленика Тужилаштво БиХ ангажоваће се кроз сљедеће активности:

- ✓ у континуитету примјењивати високе професионалне стандарде,
- ✓ у континуитету радити на едукацији кроз центре за едукацију,
- ✓ активно учествовати у креирању едукацијских семинара предлагањем одређених актуелних тема,
- ✓ селективно учествовати на семинарима у организацији разних државних установа и институција, те невладиних организација,
- ✓ организовати интерне едукације,
- ✓ успостави редовнијег едуковања осталих запослених,
- ✓ иницирати побољшања у систему оцјењивања тужилаца и побољшати систем оцјењивања рада других запосленика.

7.5. УНАПРЕЂЕЊЕ САРАДЊЕ СА АГЕНЦИЈАМА ЗА ПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА, РЕГИОНАЛНЕ САРАДЊЕ И САРАДЊЕ НА МЕЂУНАРОДНОМ ПЛАНУ

У циљу унапређења сарадње са агенцијама за провођење закона, регионалне сарадње и сарадње на међународном плану Тужилаштво БиХ ангажоваће се кроз сљедеће активности:

- ✓ активно учествовати у координацији активности свих агенција за провођење закона на територији Босне и Херцеговине у циљу откривања и сузбијања најтежих кривичних дјела,
- ✓ обезбиједити потпуну примјену усвојених подзаконских аката који су произашли из учешћа у пројекту “Успостава бољих механизма сарадње између полиције и тужилаштва”,
- ✓ активно учествовати у сарадњи са тужилаштвима у земљама регије и шире примјеном међународних мултилатералних и билатералних уговора о сарадњи,
- ✓ у континуитету анализирати резултате сарадње у свеобухватној борби на спречавању и сузбијању криминала,
- ✓ иницирати успостављање нових механизма за сарадњу уз унапређење постојећих,
- ✓ наставити учешће у тужилачким асоцијацијама Европе и регије (SEEPAG, SECI, CPGE, EUROJUST, EUROPOL и друге).

7.6. УНАПРЕЂЕЊЕ У КАДРОВСКОМ И ОРГАНИЗАЦИОНОМ СМISЛУ

У циљу унапређења у кадровском и организационом смислу Тужилаштво БиХ ангажоваће се кроз следеће активности:

- ✓ изграђивати ефикасне капацитете у организационом смислу са циљем унапређења рада,
- ✓ донијети нови Правилник о унутрашњој организацији прилагођен промјенама које произлазе из Закона о измјенама и допунама Закона о Тужилаштву БиХ донесеним у децембру 2009. године, последицама транзиције особља Канцеларије регистрара у Тужилаштво БиХ, стварном стању и потребама за наредни период,
- ✓ донијети интерне правилнике о унутрашњој организацији тужилачких одсеја,
- ✓ у континуитету пратити законске прописе којима се регулише рад Тужилаштва и усклађивати интерне акте са измјенама и допунама истих,
- ✓ донијети нове и радити на потребним измјенама и допунама постојећих интерних аката којима се регулише рад Тужилаштва,
- ✓ ангажовати се на повећању броја тужилаца и именовању потребних тужилаца кроз сталне контакте у том смислу са ВСТС-ом БиХ,
- ✓ унаприједити рад цјелокупног Тужилаштва кроз кадровско попуњавање, с акцентом на високостручно особље и особље стручне подршке,
- ✓ кадровски попунити и реорганизовати административну подршку остваривању основне функције Тужилаштва,
- ✓ унаприједити координације у раду свих одсеја Тужилаштва уз константне напоре усмјерене ка повећању мотивисаности свих запослених у обављању својих послова.

7.7. ОБЕЗБЈЕЂЕЊЕ МАТЕРИЈАЛНО-ФИНАНСИЈСКИХ УСЛОВА ЗА НЕСМЕТАН РАД

У циљу обезбјеђења материјално-финансијских услова за несметан рад, Тужилаштво БиХ ангажоваће се кроз следеће активности:

- ✓ планирати материјална и финансијска средства за несметан рад Тужилаштва у оквиру законом прописаних надлежности и постављених циљева примјењујући правила програмског планирања,
- ✓ у границама својих могућности предузимати активности у циљу обезбјеђења потребних материјалних и финансијских средстава за несметан рад Тужилаштва,

- ✓ активно учествовати са другим надлежним институцијама у обезбјеђењу повећања просторних капацитета.

7.8. УВОЂЕЊЕ И ПРИМЈЕНА НОВИХ ТЕХНОЛОШКИХ ДОСТИГНУЋА

У циљу увођења и примјене нових технолошких достигнућа Тужилаштво БиХ ангажоваће се кроз следеће активности:

- ✓ у рад Тужилаштва увести систем за аутоматску обраду и управљање предметима у циљу побољшања ефикасности и економичности у раду,
- ✓ примјењивати правила и процедуре у вези са кориштењем ИТ технологија, користити интернет и електронску пошту у свакодневном раду у циљу унапређења протока информација,
- ✓ развијати систем електронског похрањивања и чувања доказа и других материјала у кривичном поступку,
- ✓ користити аналитички software-а за анализу доказа и других материјала, те израду аналитичких и криминалистичко-обавјештајних извјештаја.

7.9. УНАПРЕЂЕЊЕ ОДНОСА С ЈАВНОШЋУ И УОПШТЕ ТРАНСПАРЕНТНОСТИ РАДА КРОЗ ПРУЖАЊЕ ИНФОРМАЦИЈА НЕОПХОДНИХ ЗА РАД ДРУГИХ ИНСТИТУЦИЈА

У циљу унапређења односа с јавношћу и уопште транспарентности рада кроз пружање информација неопходних за рад других институција Тужилаштво БиХ ангажоваће се кроз следеће активности:

- ✓ подизати свијест јавности путем средстава јавног информисања о улози и надлежностима Тужилаштва,
- ✓ подизати свијест јавности о начинима на који они могу допринијети ефикаснијем раду Тужилаштва БиХ,
- ✓ редовно извјештавати о постигнутим резултатима у раду и стању криминалитета,
- ✓ олакшавати приступ јавним документима и информацијама у посједу Тужилаштва, а нарочито путем Интернет странице Тужилаштва,
- ✓ унапређивати сарадњу са средствима јавног информисања преко Одсека за односе с јавношћу и сарадњу осталих одсека Тужилаштва са Одсеком за односе с јавношћу ради пружања што квалитетније информације,
- ✓ побољшати сарадњу између Одсека за односе с јавношћу полицијских и правосудних институција у Босни и Херцеговини ради квалитетније координације и пружања информација приликом заједничких акција,
- ✓ активније се ангажовати на појашњавању проблема у области криминалитета, у циљу боље перцепције јавности о улози и раду Тужилаштва БиХ, те проблемима са којима се сусреће Тужилаштво БиХ у откривању и кривичном гоњењу починилаца кривичних дјела из надлежности Суда Босне и Херцеговине,

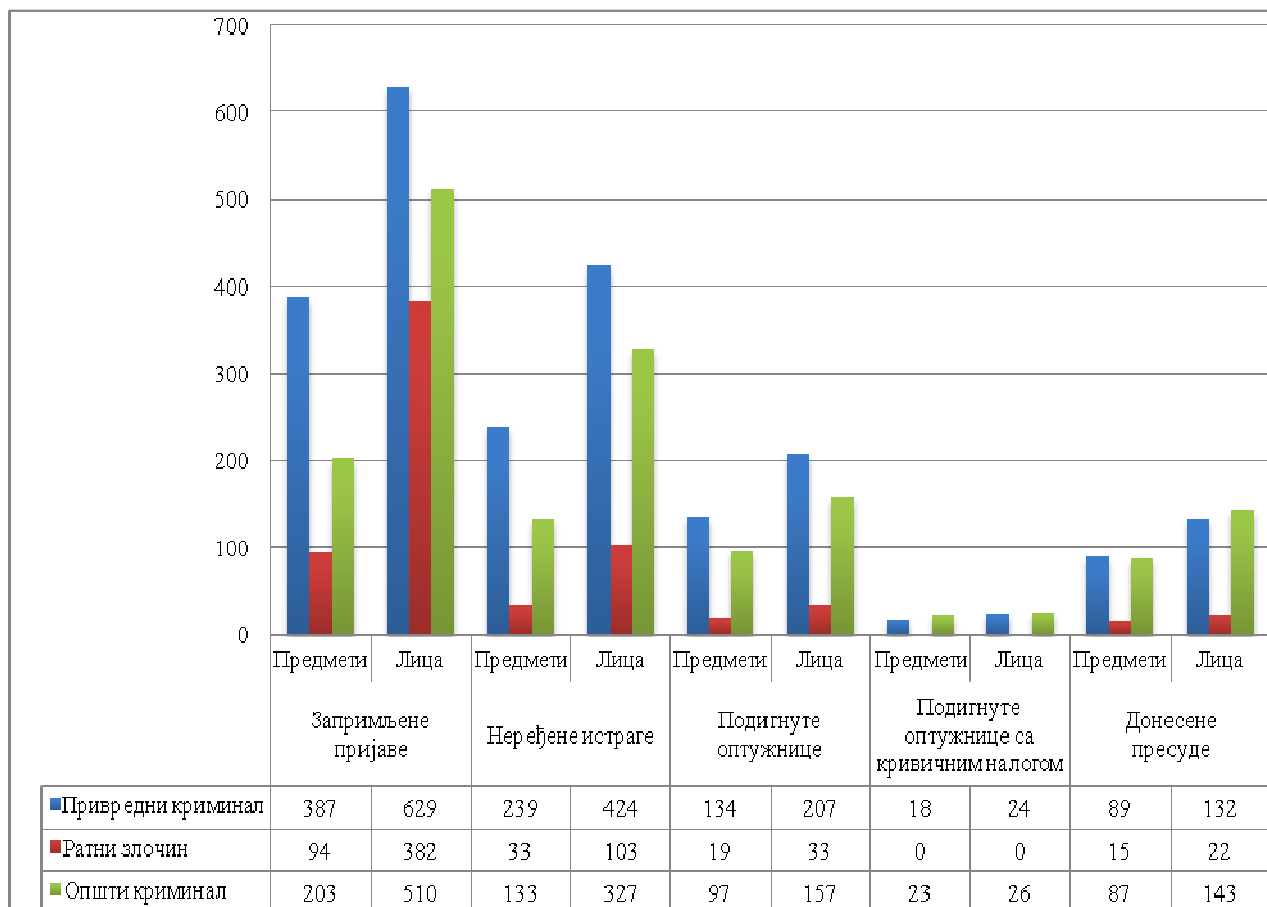
- ✓ едуковати грађане путем медија, предавања и слично о њиховим правима у овој области,
- ✓ редовно пратити јавно мнијење и анализирати резултате предузетих активности,
- ✓ у границама постављеним прописима другим институција омогућавати приступ информацијама које су им потребне за њихов рад.

8. СТАЊЕ КРИМИНАЛИТЕТА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

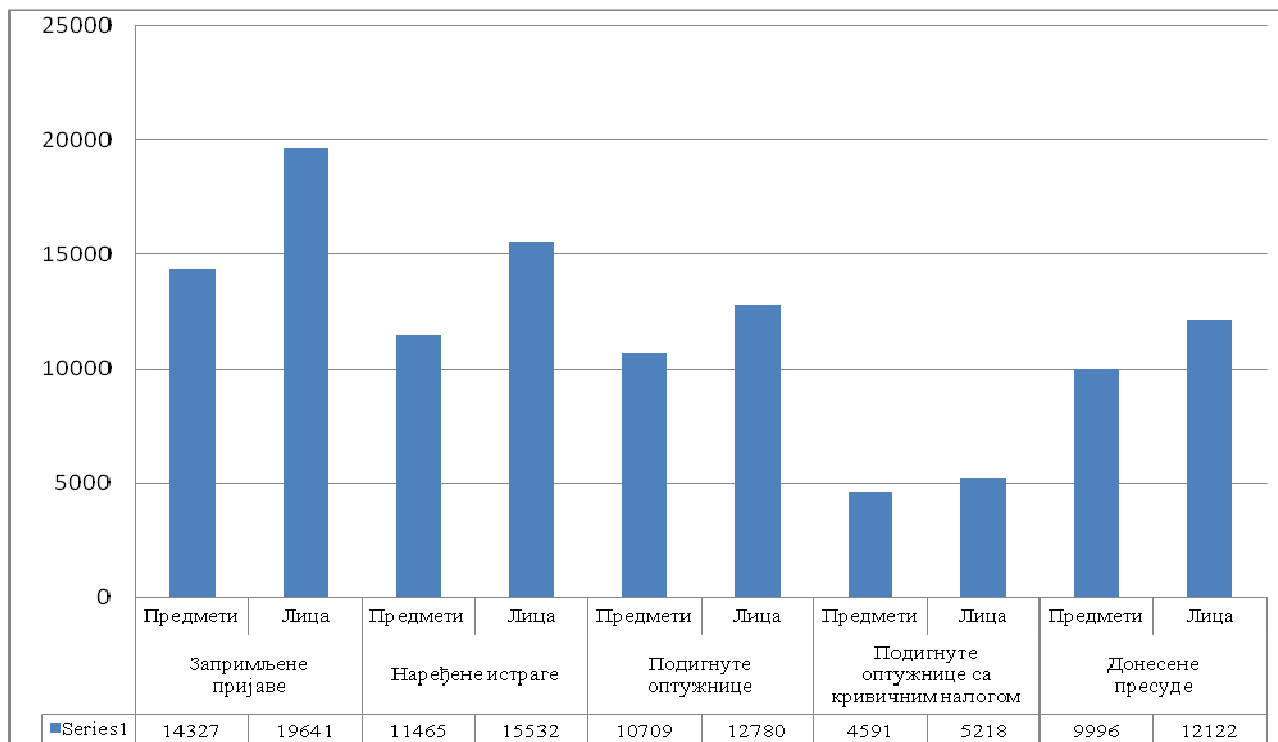
У даљњем дијелу информације могу се видјети прикази стања криминалитета у Босни и Херцеговини:

- ✓ Стање криминалитета у Тужилаштву Босне и Херцеговине за 2009. годину
- ✓ Стање криминалитета у кантоналним тужилаштвима Федерације БиХ за 2009. годину
- ✓ Стање криминалитета у окружним тужилаштвима Републике Српске за 2009. годину
- ✓ Стање криминалитета у Јавном тужилаштву Брчко Дистрикт за 2009. годину
- ✓ Стање криминалитета у свим тужилаштвима у Босни и Херцеговини, поређење 2006-2007-2008-2009.

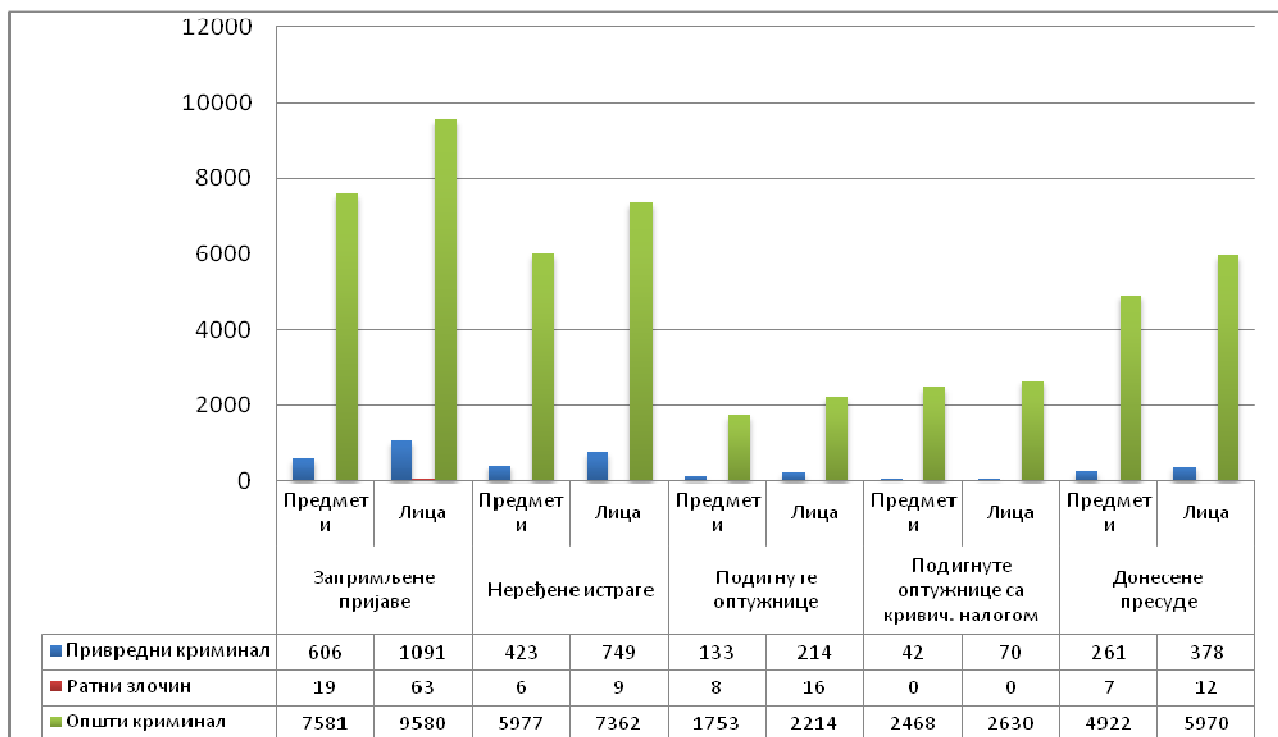
1. СТАЊЕ КРИМИНАЛИТЕТА У ТУЖИЛАШТВУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА 2009. Г.

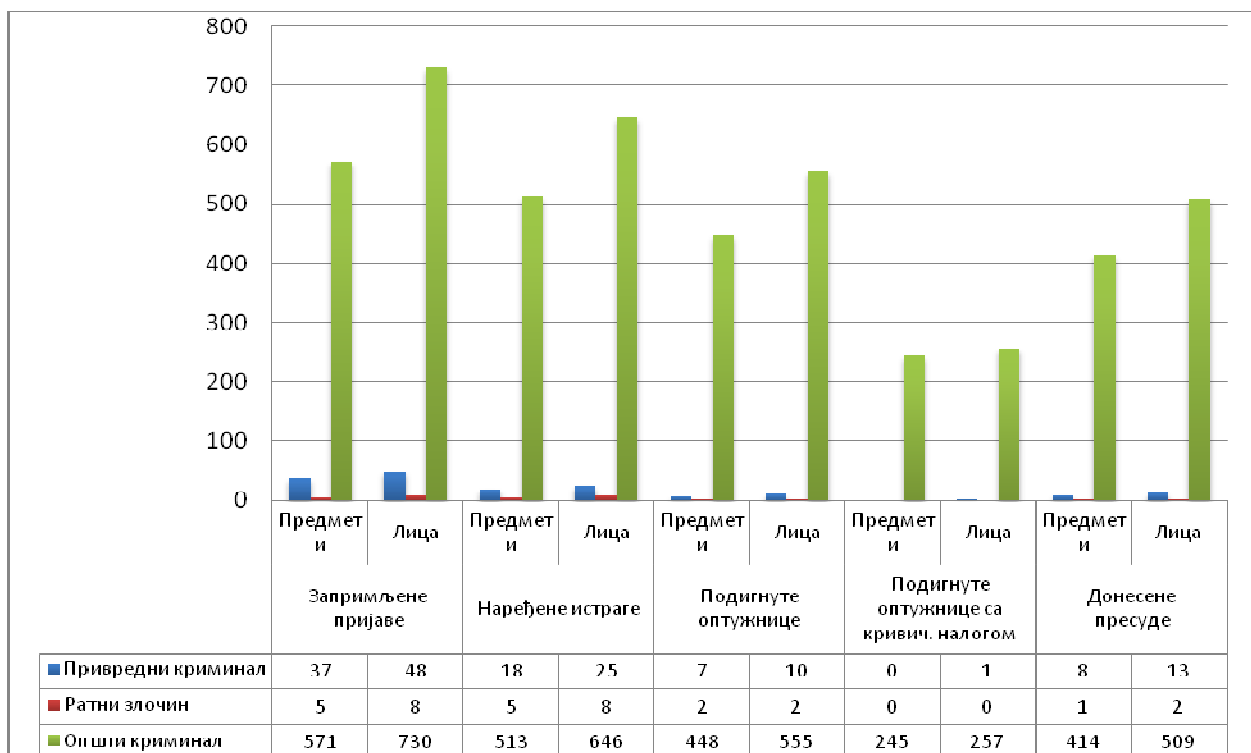
2. СТАЊЕ КРИМИНАЛИТЕТА У КАНТОНАЛНИМ ТУЖИЛАШТВИМА ФЕДЕРАЦИЈЕ БиХ ЗА 2009.г.

3. СТАЊЕ КРИМИНАЛИТЕТА У ОКРУЖНИМ ТУЖИЛАШТВИМА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ ЗА 2009.г.

4. СТАЊЕ КРИМИНАЛИТЕТА У ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ БРЧКО ДИСТРИКТ ЗА 2009. г.

5. СТАЊЕ КРИМИНАЛИТЕТА У СВИМ ТУЖИЛАШТВИМА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ, ПОРЕЂЕЊЕ 2006-2007-2008-2009

